

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

JAPÁN FÁRADT

Rövid hír jelenti, hogy Abe japán miniszterelnök megjelent a császári palotában és beuyította az összkormány lemondását, amit a császár el is fogadott. Régóta tartó válság vég-ső kifejlését jelenti ez a cselekedet, amely sokkal mélysegebb jelentőségű, mint ahogy általában szoktak lenni a kormánybukások. A legújabb világpolitikai fejlemények következtében ugyanis a japán kormány úgy bukácsolt a folytonosan megújuló változások közepette, mint viharos tengeren az iránytűt vesztett hajó. Japánnak már nincs határozott irányvonala, amióta feladta előbb szovjetellenes, majd francia és angol-ellenes álláspontját. Ez a habozó politika végül is arra vezetett, hogy a diplomácia kénytelen volt a megegyezést sürgetni úgy a Szovjettel, mint a nyugati hatalmakkal, holott mindenki azt hitte, hogy éppen most érkezett el Ázsia legnagyobb hatalma részére a legerőteljesebb cselekvés ideje.

A nyugati hatalmak háboruja, Oroszország finnországi kétségbeesett tusája talán soha vissza nem térő alkalmat teremtett Japán számára, hogy hatalmi aspirációt végre a zavartalan-ság reményével érvényesíthesse a távoli Kelet-ázsiaiában. Ha valaha, úgy most volt alkalma arra, hogy vagy a szövetségesek ázsiai érdekeire mérjen elhatározó csapást, vagy pedig Szibériát támadja meg a határon felvonult mindeddig sértetlen szovjet-ellenes haderejével. Most lehetett volna a győzelem minden reményével cselekedni, ha Japán elhatározza, hogy melyik oldalra csatlakozzék. Két mód állott rendelkezésére. A szovjettel kötött katonai egyezményt és megszüntetni a keletázsiai angol, francia, amerikai befolyást, vagy pedig az utóbbiakhoz csatlakozni és valóra váltani az ősi szibériai álmot. Megvalósítani azt a célt, amelyért már egy félszázaddal ezelőtt is annyi vért és pénzt áldozott Nippon.

Kelet-szibéria és az Ochocki tenger Japán élettere, hogy evvel a mindent megmagyarázó legújabb közkeletű szóval éljünk. Az északi vizekhez kapcsolódnak a halászati jogra vonatkozó folytonos versengések és viták, Kelet-szibéria pedig, ahol alig esik egy négyzetkilométerre egyetlen lakos, kitiűnő települési alkalmat nyújt a túlnépesedett Japán számára. E természeti kincsekben példátlanul bővelkedő terület legalább ötszáz esztendőre adna munkát, kiaknázási lehetőséget a szorgalmas és vállalkozó tehetségű japán népnek. És Japán mégsem él az alkalmával, hogy végre most megvalósítsa azt a tervet, amely már oly régesrég áll terjeszkedési céljai központjában. Hogy lehet elmulasztani ezt a ragyogó alkalmat, amelyhez hasonló talán nem egyhamar vagy esetleg sohasem fog megismétlődni a történelemben? Méltán kérdezhajjuk, hogyan lehetséges ez, miért a habozás a döntő pillanatban?

Bátorság, elhatározottság hiányát nem vehetjük a japán kormány szemére, amely minden időkben katonás elszántság erejével ékeskedett. Hogyan magyarázhatjuk tehát ezt az értelmetlen megtorpanást? Baj van, még pedig a legnagyobb baj van, ami egy országot érhet. Abe és munkatársai nem tudtak megbirkózni azzal a belső elégedetlenséggel, amely a hosszan elhúzódó kínai háború s az azzal kapcsolatos gazdasági és pénzügyi nehézségek nyomán támadt. Nemrégiben kétszáz japán képviselő proklamációt bocsátott ki, amelyben azt követelték, hogy szűnjön meg már valamiképpen a kínai háború s inkább azzal törődjék a kormány, hogy a kiverítkezett és a háborús terhek alatt már-már összeroskadó japán nép ismét emberi életet élhessen. Hát bizony ennek fele sem trefa, mert ha ez a fegyvelmezett, végtelenségig fegyvelmezett nép, egyszer azt mondja, hogy elég, akkor nem tanácsos, sőt veszedelmes a hűrt még tovább feszíteni.

Hore Belisha nem indokolta lemondását az alsóházban

Enyhült a belga helyzet, visszatér a kiűritett terület lakossága

Londonból jelentik: Hore Belisha, a lemondott angol hadügyminiszter, felszólalt az alsóház mai ülésén és lemondásának okairól beszélt. Kijelentette, hogy semilyen nézeteltérés nem merült fel közte és a kormány tagjai között

és hadügyminisztersége alatt mindenkor számíthatott a miniszterelnök támogatására. Utána Chamberlain is felszólalt ebben a kérdésben és a maga részéről is hangoztatta, hogy Hore Belisha és a kormány tagjainak politikája között semmi eltérés nem mutatkozott.

Komoly alapja volt a belga készülődéseknek

Brüsszelből jelentik: A belga kormány elhatározta, hogy az összes kommunista ujságokat és folyóiratokat betiltják és gyűjtőtáborokat létesítenek a nem kívánatos külföldiek számára.

Brüsszelből jelentik: A belga távirati iroda határozottan megcáfolja azt a német hiradást, amely szerint a szövetséges hatalmak nyomást gyakoroltak volna Belgiumra. A szövetségesek részéről semmiféle lépés nem történt Brüsszelben.

Feltűnő helyen közlik a lapok a párisi belga nagykövet és Daladier találkozásának hírért. Hivatalos körökben a jövőre nézve nem hajlandók felvilágosítást adni, de hangoztatják, hogy

a szombat esti riadónak igen komoly indokai voltak.

Jelenleg úgy látszik közvetlen veszélytől nem kell tartani, de a helyzet tartós enyhüléséről csak néhány nap múlva lehet beszámolni. Főleg a diplomáciai helyzet alakulása nyugtatta meg a kedélyeket.

Tegnap megkezdődött a kiűritett terület lakosságának visszaözoñlése. A nagyobb városokban elsőtétítési gyakorlatokat tartottak.

Hitler február 2-án támad

Párisból jelentik: A Petit Parisien jelentés szerint több oldalról kijelentették, hogy Hitler február másodikon offenzívát akar kezdeni.

Churchill átveszi az összes angol haderő parancsnokságát

Londonból jelentik: A Daily Herald légügyi szerkesztője vezércikkben foglalkozik azzal a ténnyel, hogy Angliának több technikai előnye van a német repülőgépekkel szemben, különösen ami a vadász- és bombavető gépeket illeti. A németek tanultak a spanyol polgárháborúban és bombavető gépeik biztonságát a páncéltámadat megerősítésével emelték, ami viszont a sebesség rovására megy. A Daily Mail szerint katonai repülők meg vannak győződve arról, hogy bármilyen nagyarányú támadást vissza tudnak utasítani és az ellenségnek oly nagy veszteséget okozhatnak, ami arra fogja készíteni, hogy légitámadásait ne ismétlje meg.

Genfből jelentik: Itt számolnak azzal a lehetőséggel, hogy legközelebb Winston Churchillt nevezik ki az egész birodalom védelmének miniszterévé. (Dunaposta.)

ANGLIA PANASZA AZ USA ELJÁRÁSA MIATT

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a kongresszushoz intézett üzenetében elfogadásra ajánlja azt a javaslatot, amely Finnország számára több kölcsön folyósításáról szól az import-

és exportbank által abból a célból, hogy különböző termékeket vásároljon az Egyesült Államokból. Ezek a kölcsönök azonban nem szolgálhatnak fegyver vagy hadianyag vásárlására, ne hogy a semlegességi törvény sérelmet szenvedjen.

A NÉMETEK HAJÓVESZTESÉGEI

Párisból jelentik: (Dunaposta). Félhivatalos közlés szerint egy francia őrnaszád megtámadott egy alámerült német tengeralattjárót, de nem lehetett teljes bizonyossággal megállapítani, hogy sikerült-e a hajót megsemmisíteni. Valószínű, hogy a német tengeralattjáró legalább is súlyos sérüléseket szenvedett. A Janus német tehergőzöst saját legénysége süllyesztette el, nehogy ellenséges kézre kerüljön.

ELSÜLLYESZTETTEK KÉT ANGOL TENGERALATTJÁRÓT

Berlinből jelentik: A véderő főparancsnoksága hivatalos jelentése a következő: A nyugati hadszíntéren nem történt említésre méltó esemény.

Tanulság tehát az, hogy Japán fáradt. Roskadozik a vég-ső cél előtt, bármilyen kecségető lehetőségeket is rajzol eléje a közeljövő. Mindennek van határa. A leghősiesebb nemzet erőfeszítéseiben is egyszer elkövetkezhetik az a pillanat, amikor egyszer azt mondja: eddig és nem tovább! Japán fáradt. A nagy világjátszmában ugylátszik elsikkad a legnagyobb ázsiai

ütőkártya. Talán tanulságul szolgálhat más nemzeteknek is a japán nemzet példája. Hogy nem lehet háborukat a végtelenségig folytatni, mert bármilyen ország is odajuthat, hogy épp a cél előtt összeroskad és hiába áldozta minden pénzét és véréit, akár csak a legendásan szívós, még harakiritól sem visszariadó Nippon.

(Flaneur.)

Két angol tengeralattjárót, amelyek egy német öböl közelébe merészkedtek, német intézkedésre megsemmisítettek.

A két angol hajó legénységét megmentették.

A Német Távirati Iroda harctéri magyarázatot közöl. Eszerint a német járőrcsapatoknak gyakori célpontja Sprichern és a spricherni magaslatoknak a birodalom határain túl eső része. Ezek a helyek a hadműveletek megkezdése után a francia csapatok birtokába kerültek, a honnan ismét visszavonultak. A Senki-földjén járt egyik német járőr jelentéséből kitért, hogy a franciák ezt a területet minden eszközzel meg-

akarták védeni. Erről tanuskodik az, hogy a franciák rendkívül megerősítették az egész vidéket, sok helyen hatszoros akadályokat állítottak fel spanyol lovasokkal és máshol mezőgazdasági eszközöket hordtak össze és így építettek torlaszokat.

Londonból jelentik: (Dunaposta.) A Seahorse, Undine és Starfish angol tengeralattjárók, amelyekről az angol tengernagyi hivatal jelentette, hogy nem tértek vissza kikötőjükbe és ezért elveszetteknek tekinthetők, igen veszélyes vállalkozásra indultak. A német rádió jelentése szerint az Undine és Starfish legénységének nagyrésztét megmentették.

Románia minden szomszédjával baráti viszonyt kész fenntartani

A Völkischer Beobachter Románia külpolitikájáról

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter bécsi kiadása cikket közöl, amelynek címe: „Változás Románia külpolitikájában” és ebben hivatozik a Timpul cikkére, amely

biztosítja Szovjet-Oroszországot arról, hogy Románia továbbra is baráti viszonyt akar fenntartani vele

és nincs semmi olyan ok, amely alapul szolgálna a Fekete-tenger közelében élő nemzetek közötti viszályra. A Völkischer Beobachter hozzáteszi, hogy a román uralkodó látogatása az ország különböző határvidékein azon akarat kifejezése volt, hogy a határokat megvédelmezzék. Romániának az a szándéka, hogy minden tényérny

román földet megvédelmez, magától értendő. Románia magatartása szomszédai iránt baráti

és az uralkodó minden utazása Románia béke-készségének és semlegességének kifejezése. A Románia és Bulgária közötti viszony megjavulása kétségszövedhatatlan tény és

Magyarországgal való viszonya is megjavult, ami Olaszország balkáni politikai tevékenységének eredménye, amely iránt Bucuresti megértést tanúsít.

A cikkíró végül megállapítja, hogy Románia külpolitikájának megváltozása nagy jelentőséggel bír az ország jövőjére. (Rador.)

Temesvár jegyzése a hadfelszerelési bónokra

A hadfelszerelési bónok jegyzésének sikere érdekében a helytartóság nagytermében Popovici Virgil ezredes, megyei prefektus elnökletével értekezlet volt, amelyen Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Baran Coriolan dr. főpolgármester is résztvettek. A jegyzések érdekében eddig kifejtett tevékenységet beszélték meg. Több felszólalás után elhatározták, hogy a bónok jegyzése érdekében megalakított nagy propagandabizottság január 22-én, hétfőn délután hat órakor a királyi helytartóság nagytermében teljes ülést tart.

Temesvár város vezetősége a legközelebbi

napokban határoz arról, hogy milyen összegű hadfelszerelési bont jegyez. Ez az összeg méltó lesz Temesvár városához. A városi tisztviselők egy millió 200.000 leit jegyeznek. Baran Coriolan dr. főpolgármester a városi lakosság hazafias érzésére apellál és annak a reményének ad kifejezést, hogy Temesvár minden polgára tehetsége szerint tesz eleget ezen hazafiúi kötelességének.

A temesvári pénzügyigazgatóságon külön szolgálat létesült a hadfelszerelési bónok jegyzésére és naponta délelőtt 11—1-ig, délután pedig 4—7 óráig fogadnak el jegyzéseket.

Bécsi ember az amerikai terroristák vezére

Newyorkból jelentik: A lapok jelentései szerint újabb terroristákat tartóztattak le, akik az antiszemita irányzatú „Keresztény Front” szervezethez tartoznak. A vizsgálat megállapítása szerint a mozgalom egyik vezetőjét, William Geraldot, valójában Arnocknak hívják és bécsi származású. 1929-ben tiltott fegyverviselésért elítélték az Egyesült-Államokban, de Arnock ki van tiltva Angliából és Franciaországból is kénkedés miatt. A múlt év júliusában érkezett is-

mét az Egyesült-Államokba, belépett a Keresztény Frontba és

a szervezet tagjait céllövészetre és bombagyártásra tanította.

Azt hiszik, hogy a Keresztény Frontnak számos fiókja van az Egyesült-Államok városaiiban. A terroristák letartóztatását meggyorsította az a körülmény, hogy a rendőrség tudomást szerzett tervezett merényleteikről.

Negyvennégy emberrel több halt meg Temesvárott decemberben, mint ahány született

December születések tekintetében a leggyengébb volt az 1939 év hónapjai közül. Decemberben Temesvárott mindössze 82 gyermek született és ebből is 13 vidéki szülők csecsemője volt, úgy, hogy a tulajdonképpeni temesvári illetőségű újszülött mindössze 69. A decemberben Temesvárott született gyermekek között volt 35 fiú és 47 leányka, 70 törvényes, 10 törvénytelen, 2 gyermeket pedig természetes apja elismert. Az anyák közül, akik a törvénytelen gyermekeknek életet adtak, öt volt husz éven alóli, kettő pedig harminc éven felüli, a többi életkora husz és harminc esztendő között volt.

Az elhaltak száma decemberben 131 volt, ezek közül azonban 18 vidékről került temesvári kórházba, vagy szanatóriumba. A temesvári állandó lakóhellyel bíró elhaltak száma 113 volt. Meghalt 70 férfi és 61 nő. Meghalt 13 gyermek és pedig egy éven alóli korban öt, egy és négy év közötti korban öt, öt és tíz év között egy. Nyolcvannegyedik életévén tul egy egyén halt meg. Az elhalt tizenhárom gyermek közül törvényes vol tizenegy, törvénytelen egy, egy pedig

természetes apja által elismert. Az elhalt felnőttek családi állapota a következő volt: 17 nőtlen és hajadon, 6 házasság, 39 özvegy, 2 elvált. Az elhaltak nemzetiségi megoszlása ez volt: 34 román, 30 magyar, 52 német, 4 szerb, 10 zsidó és egy szlovák.

Decemberben 108 mátkapár kötött házasságot, ami felülmúlja bármely más 1939. évi hónap házasságkötéseinek a számát. Házasságot kötött 94 nőtlen fiatalember, 92 hajadon, 4 özvegy férfi és 6 özvegy nő, az elvált állapotban levő vőlegények és menyasszonyok száma egyképpen 10—10 volt. A mátkapárok között volt román 42 vőlegény és 35 menyasszony, magyar 18 vőlegény és 34 menyasszony, német 32 vőlegény és 26 menyasszony, szerb 4 vőlegény és 2 menyasszony, zsidó 11 vőlegény és 10 menyasszony, ezenkívül volt egy bolgár vőlegény és egy orosz menyasszony.

Az anyakönyvbe decemberben 17 válást vezettek be. Elvált 6 román, 4 magyar, 5 német és 2 zsidó férj és ugyanannyi asszony.

Mememencioglu meg van elégedve utja eredményével

Istanbulból jelentik: Mememencioglu, a török külügyminisztérium vezértitkára, útban Ankara felé, a sajtó képviselői előtt a következőket jelentette ki:

— Rendkívül meg vagyok elégedve angliai, franciaországi és bulgáriai utazásom eredményével. Pillanatnyilag csak annyit közölhetek, hogy 25 millió fontsterlinges fegyverkezési kölcsönt kaptunk, 15 millió fontsterlinget készpénzben bocsátanak rendelkezésünkre.

A kölcsönt három és félmillió font évi részletben fizetjük vissza török árú, főleg dohány szállításával. Az angol és francia kormányok kötelezettséget vállaltak arra, hogy évente 10 millió fontsterling értékben szőlőt, fügét,ogyót és más gyümölcsöt vásárolnak tőlünk

Halálos végü pálinkaközlő

Maritescu Ioan teregovai gazdánál 1938. októberében vidám társaság gyűlt össze pálinkaközlőre. A társaságban volt Vetres Cornel, Axente Jova és Belu Mihai is, akik alaposan a pohár fenekére néztek. Estefelé beállított Stoichescu Ion gazda is, de amikor meglátta Belu Mihait, akivel haragban élt, jobbnak látta távoznia. Belu azonban utána indult, hogy leszámoljon haragosával. Később követték társai is és hosszas keresés után Stoichescu házában találták meg, ahol Belu már összekapott haragosával. A verekedésbe beleavatkozott Vetres és Belu is, mire Stoichescu felesége a férje segítségére sietett. A verekedés hevében valaki kapát ragadott és olyan súlyos csapást mért az aszszony fejére, hogy az néhány órai szenvedés után meghalt. Másnap jelentkezett a csendőrségben Vetres Cornel és kijelentette, hogy ő követte el a gyilkosságot. Vetrest letartóztatták, de utóbb közölte a vizsgálóbíróval, hogy a gyilkosság elkövetését csak azért vállalta magára, mert társai ezért 50 ezer leit ígértek neki. Vallomása alapján Belu Mihait és Axente Iovat is letartóztatták és mindhármuk ellen megindult az eljárás. A temesvári büntetőtábla több tárgyalást tartott az ügyben és számos tanut hallgatott ki. A bizonyítási eljárás befejezése után a táblai ügyész mind a három vádlott megbüntetését kérte. A vádlottak védelmében Lintia Livius dr. és Brudariu Adrian ügyvédek szólaltak fel. A büntetőtábla Lambrino-tanácsa tegnap kihirdetett ítéletével mind a három vádlottat bűnösnek mondotta és egyenkint másfél évi fogházra ítélte őket.

Temesvárnak 106.471 lakosa van

Temesvár város egész lakossága 1939. december 31-én 106.471 lélek volt. A lakosság nemzetiségi megoszlása a városi statisztikai hivatal megállapítása szerint a következő: 33.369 román, 27.584 magyar, 27.652 német, 2498 szerb, 12.746 zsidó és 2632 más nemzetiségű. Zsidó vallású lakosok románnak 96, magyarnak 2127, németnek 637 és más nemzetiségűnek 13 esetben vallották magukat.

Az utóbbi évek legszébb és legragyogóbb filmje:

ISTEN VELE, TANÁR UR!

(Good by, mr. Chips)

HOLNAP PREMIER a

CORSO MOZIBAN

Németország táv tartja magát az északi eseményektől

Megujult a finn városok bombázása

Berlinből jelentik: Német részről teljes érdektelenséget nyilvánítanak Szovjet-Oroszországnak a skandináv államokkal szemben folytatott vitájában.

A német külpolitika távol akar maradni az északi viszálytól és ez a szándéka most abban jut kifejezésre, hogy tartózkodik minden állásfoglalástól úgy a

moszkvai lépést, mint az arra adott választ illetően. Beavatott helyen

figyelemre méltó árnyalatot látnak abban, hogy Moszkva csak Svédországhoz és Norvégiához intézett demarsot, holott Dániából is szállítanak fegyvereket

és dán önkéntesek is mennek a finn frontokra.

Anglia segítséget ígért a skandináv államoknak?

Londonból jelentik: A svéd és norvég kormány állítólag katonai ajánlatot kapott, amelyben az angol kormány indítványozza, hogy segítséget nyújt ezen államoknak, ha függetlenségük veszélyben forogna. Az erre vonatkozó jegyzékre hír szerint egyik kormány sem válaszolt.

Az angol külügyminisztérium határozottan cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Anglia Norvégiával ez utóbbi állam területi sérthetlenségének biztosításáról tárgyalt volna.

Megtalálták Winogradov hadosztályparancsnok holttestét

Helsinki-ből jelentik: (Dunaposta.) A pet-samoi arcvonalról érkezett hírek szerint a finnek befejezték előkészületeiket a küszöbön álló orosz támadás visszaverésére. Meglepetésről már nem lehet szó.

Tegnap egyébként Helsinkiben két ízben volt légi riadó. A szovjet-gépek nagyszabású támadást hajtottak végre Turku város ellen, ezen kívül Finnország déli részén több ízben bombázták a városokat. Viipurit ismét lövi a szovjet nehéz tüzérség.

Winogradov tábornok, a megsemmisített 44-ik orosz hadosztály parancsnokának holttestét megtalálták a soumsalmi csatatéren.

Kivonják a frontról az orosz nehéz tüzérséget

Stockholmból jelentik: A Havas ügynökség jelentése szerint a sallai arcvonalon a helyzet alakulása döntő szakaszához érkezik. A finnek úgy vélik, hogy az idő nekik dolgozik és minél tovább tart a csata, annyival inkább növekszenek esélyeik. Az itt harcoló orosz csapatok sokkal jobban vannak felszerelve, mint bármely más fronton.

Az oroszok úgy látszik elvesztették a győzelem reményét és mindinkább visszavonják nehéz tüzérségi ütegeiket a hadműveletek színhelyéről.

Levegőbe repült egy hadianyaggyár tetőzete

Londonból jelentik: (Rador.) A Stefani iroda jelenti, hogy egy angol bombavetőgépen a rajta lévő bombák felrobbantak és a gépet elpusztították. Birminghamban az Alloys Limited művekben robbanás történt, mely a gyár tetőzetét a levegőbe repítette. Három munkás súlyosan megsérült.

Egy hét alatt 12 angol gőzös süllyedt el

Londonból jelentik: (Rador.) A tengernagyi hivatal jelentése szerint a január 13-ával végződő héten a németek 12 angol gőzöst süllyesztettek el 34.077 tonnataralommal. Ezenkívül a németek elsüllyesztettek négy semleges hajót 7.792 tonnataralommal. Ezenkívül közlik, hogy az angol hadihajók 6.363 szövetséges és semleges hajót kísértek és ezek közül az ellenség csak 12 hajót tudott elpusztítani. Ez tehát 0.02 százalék.

— Zürichi tőzsdezárlat: Páris: 10.04, London: 17.72, Newyork: 445.93, Brüsszel: 74.87 és fél, Milánó: 22.50, Amszterdam: 237.45, Berlin: 178.62, Athína: 530, Belgrád: 10, Bucuresti: 3.30.

FLAVISAN
CUKORKA MEGVÉD.

GRIPPE, HÜLÉS, FERTŐZŐ BETEGSÉGEKTŐL

HOGYAN SEGÍTI AMERIKA A FINNEKET

Washingtonból jelentik: (Dunaposta.) Az Egyesült Államok köztársasága elutasította azt az övást, amelyet angol részről emeltek amiatt, hogy az amerikai semlegességi törvény állítólag hátrányos elbánásban részesítene az angol hajózást. A hétfői sajtóértekezleten Hull külügyi államtitkár megerősítette ezt a tényt. Az államtitkár egyúttal a Japánnal való viszonyról is nyilatkozott. Hangsúlyozta, hogy a japán-amerikai kapcsolatok változatlanok és a két ország közötti vitás kérdésekben nem állott be új fejlemény.

LEGUJABB

A német vezérkar készenlétben van

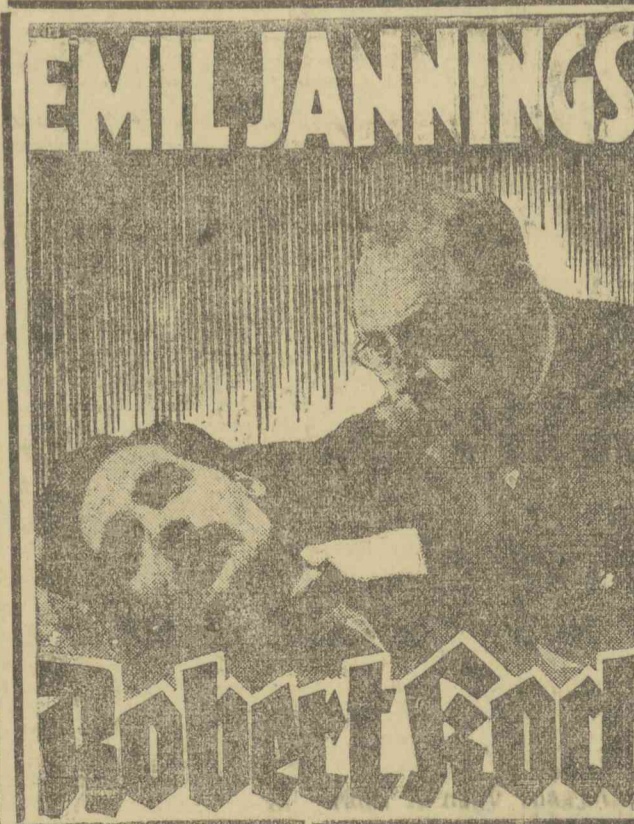
Párisból jelentik: (Rador.) A francia lapok taglalják Hollandia és Belgium esetleges megtámadásának veszélyét. A Petit Parisienne katonai szakértője úgy véli ugyan, hogy a Hollandia elleni fenyegető német magatartás most sokkal veszélyesebbnek látszik, mint az ezt megelőző és szerinte a német vezérkar utasításokat kapott, hogy álljon mindenre készen.

Ennek dacára sem látja a lap túl drámainak a helyzetet, bár túlzó derültség sem indokolt. A lap az az végzi cikkét, hogy a helyzet igen bonyolult, de könnyen megtörténhet, hogy

egy igen közeli jövőben a német vezetők esetleg már nem lesznek urai meghozott határozataiknak.

A Victoire szerint a német vezérkar tudja, hogy el fogja veszteni a háborút, ha nem tudja áttörni a Maginot vonalat, vagy ha nem tudja azt megkerülni.

A Maginot megkerüléséhez át kell vonulni Belgiumon és Hollandián, ugyanúgy, mint ahogy Csehszlovákiát kellett elfoglalni ahhoz, hogy Lengyelország ellen mehessenek. Belgium és Hollandia azonban közel van a szövetségesekhez és a vasárnap Hágában és Brüsszelben elhangzott riadó tudtul adja, hogy a nagy összehúzó küszöbön áll.

szerepét alakítja a világ egyik legtokéletebb filmjében:

Egy ember, aki legyőzte a halált

Unnepi premier csütörtökön a

SCALA-
moziban

Kedvezményes jegyek érvénytelenek.
Egész nap jegyelővétel.

Koldusok részvénytársasága

Ez egy egészen különös és groteszk eset. Hogy kétszáz féllábu, egykezü, világtalan és más testi fogyatkozásban szenvedő ember szövetségbe tömörüljön és példásan megszervezetten „dolgozzék”, hogy főkönyvbe vezessék a jótékonyt, nyilvántartsák a könyörületességet, osztalékrendszerre építsék ki az emberi irgalmat. Ha nem olvasnánk hiteles tudósításokat, rideg rendőri jegyzőkönyvet, el sem hinnénk, hogy Bucurestiben valóban működött egy alapszabályokkal, igazgatósággal és intézeti székhellyel bíró koldus-szervezet, amelynek tagjai havi tizenöt-huszezer leit kerestek munka nélkül, csupán se-beik mutogatásával.

Ennél furcsább ügy aligha került még a hatóság elé. A fővárosban kétszáz nyomorék férfi és nő a kor jelszavainak hatása alatt egységbe tömörült. Hogy divatos kifejezéssel éljünk, céhet alakítottak. Volt elnökük, titkáruk, pénztárosuk, saját egyesületi orvosuk és ügyészüik, aki a „jogi dolgokat” intézte. A koldus-céh igazgatósága osztotta ki a helyeket és miután protekció mindenütt van, itt is a befolyások kapták a forgalmas uccasarokkat, látogatott templomok lépcsőit, színházak előcsarnokait. Ha valaki megbetegedett, kapott ingyen orvosi kezelést, gyógyszer és táppénzt, ugyanugy, mint a társadalombiztosítók biztosított munkás vagy tisztviselő. Ha idegen, szóval testületen kívül álló kontár-koldus tolakodott a szervezett tag helyére, vagy törzshelye közelébe és rontotta a koldulás esélyeit, az elnökségnek volt kötelessége gondoskodni, hogy a dilettáns ne veszélyeztesse a hivatásos keresetét. És ha a rendőrséggel gyűlt meg valamelyik tagnak a baja, az ügyész, aki rendes havi fizetést kapott, eljárt védené érdekében minden fórum előtt. Lelkiismeretesen, becsületesen és korrektül vezették az ügyeket, soha nem volt semmi baj, a kétszáz koldus a milliós főváros ellátta kaviárral, lazaccal, pezsgóval, finom borokkal, sőt arról is gondoskodott a jóságos társadalom, hogy minden koldusnak legyen háza, némelyiknek bérpala és földbirtoka is, az összekoldult egy- és kételekből még autóra, gyönyörű butorokra és szőnyegekre is tellett. Eltekintve attól, hogy hiányzott valamelyik testrészüik, bőségesen, uri jómódban éltek.

A szent kollektívizmussal elve, a nagyszerű testületi szellem, az „egy mindnyájáért, mindnyájan egyért” sarkigazsága tökéletesen érvényesült. A koldus reggel nyolc órakor, mint akármelyik más polgárember, elment a hivatalába, délben egykor abbahagyta a munkát, mert két óra ebédszünetre mindenkinek szüksége van. Pontban háromkor újból elfoglalta munkahelyét és koldult este hétig, azután hazatért. Napi nyolc óra munkaidő. Többet nem szabad dolgozni, mert árt az egészségnek és különben is a kizsákmányolás kora már elmúlt. A felvilágosultság századában nem dolgoznak, illetve koldulnak kora hajnaltól késő estig. Vacsora után kevés szórakozás, rádió, könyv, esetleg színház vagy mozi, amint az szolid, kiegyensúlyozott polgárhoz illik. Kevés munkát adott még elcsélni beszélni a házbérből a lakóktól, vagy bevinni a pénzt a takarékbba, esetleg felvenni a részvények után az osztalékot, de ezt a többletmunkát mindenki szívesen vállalja. A szervezeti alapszabályok értelmében a napi jövedelmet a tagok beszolgáltatták az igazgatóságnak, amely hetenkint kiosztotta a részesedést és a

prémiumot, aszerint, hogy ki milyen szorgalmas volt. Előbb levontak bizonyos százalékokat a dologi és személyzeti kiadásokra, tartalékokat is pénzt, mert jöhetnek rossz idők, amikor az adakozási kedv csökken, Istenem, az ember sohasem tudhatja, jó, hogyha néhány százezer lei áll az ember mögött.

Persze, most Bucurestiben óriási a felháborodás. Az újságok hasábos cikkeket írnak a leleplezett koldus-szervezetről, fényképeket közölnek a pompásan berendezett lakásokról, a szép vidéki kastélyokról, leírják a koldus-orgiaikat és ismertetik, hogy kinek mennyi vagyona van készpénzben, bankbetétekben, ingatlanokban és más értékekben. Mert ezek a koldusok rengeteg pénzt szereztek. Saát bevallásuk szerint, nem volt ritka az olyan nap, amikor reggeltől estig ezer lei gyűlt össze az alázatosan kinyújtott tenyérbe és ilyen jövedelemből három-négy év alatt már lehet venni jövedelmező bérházat, autót vagy kisebb földbirtokot. Sok kistisztviselő, aki egész nap robotol az irodában havi 3-4000 leiert, elkecseregve gondol arra, hogy neki nem telik gondtalan életre és hogy az ő, könyörületből odavetett csekély adományából élnek „főuri” módon a nyomorékok.

A tiltakozás és méltatlankodás, ha jogos is, de nem igazságos. Az, hogy a koldusok testületbe tömörültek és érdekeik megvédésére szervezkedtek, minden operett mellett is, kortünet, amin nincsen csodálkozni való. Ma az egyedülálló ember gyámoltalan, ma mindenkinek kell valahová tartoznia, különben elsodorják. A koldusok is megértették „az idő szavát”. Nem hibás itt más, mint a hatóság, amely hanyagságból, vagy kényelemből elsiklott a kolduskérdés felett. Ideális az lenne, ha az állam maga gondoskodna a munkaképtelenekről, bénákról és betegekről, de sajnos, mostanában az államnak más gondjai vannak és ennek a problémának a megoldását áthárítja a társadalomra. A társadalommal nincsen baj, mert az jószívű és ha szenvedést lát, könnyen nyúl a zsebébe. Viszont méltánytalan, hogy néhány száz ember vagyont gyűjtsön az adományfillérekből és ugyanakkor néhány ezer, aki nincsen megszervezve, vagy akit szegényérzete visszariaszt az uccasaroktól, éheznek és dideregjen.

Egyes vidéki városok, ha nem is tökéletesen, de ésszerűen megoldották valahogy a kolduskérdést. A rendőrség megtisztította az uccákat a kéregetőktől, ugyanakkor megbizta a valóságos vagy emberbarátai egyesületeket, hogy hajtsák be a társadalomtól azokat az adományokat, amiket a koldusoknak adnak és ebből segítyezik rendszeresen az erre rászorultakat. Ezzel kettős célt érnek el: eltűnnek az uccáról a sebeket mutogató szerencsétlenek és minden koldulni kényserülő pénzt és élelmiszert kap. A koldusok ilyen rendszer mellett nem gyűjthetnek vagyont és nem rendezhetnek pezsgós vacsorákat, ami egy nem nagy szerencsétlenség, viszont az egyenlőség elve alapján mindenkinek jut egy-egy falat kenyér és ez fontosabb, mint hogy néhány élelmes ember gondtalanul vészelve át a zord időket.

A Bucurestii nagy leleplezés tulajdonképpen kortünet. Másszóval a szervezethez diadala. Savanyuan humoros eset és a legérdekesebb, hogy a meggazdagodott koldusokat meg sem lehet büntetni, sőt a vagyonuk sem vehető el, mert

nem bűnös uton szerezték. Az ilyen botrányok megismétlődését csak úgy lehet megakadályozni, ha a megszervezett koldusokkal szembeállítjuk a megszervezett adakozókat. Adják a pénzt emberbarátai egyesületeknek és ezek majd gondoskodnak, hogy a nyomorékok ne pusztuljanak el. Nem kaviárral gondoskodnak róluk, hanem kenyérral és nem gőzfüteses palotával, hanem fával fűtött kicsiny szobával. És ezzel meg kell elégedniük, mert néhány tizezer vagy talán százezer értékes és dolgozni akaró ember örülne, ha meg lenne a mindennapi kenyere és meleg szobája...

K. S.

Három név...

A három név: Michel, John Bull és Marianne a három harcban álló nagyhatalmat jelenti: Már a világháborúban is ismertté váltak a nevek, a mostani háborúban főleg élclopok rajzai szemléltetik a három alakot: a déceg porosz katonát, a Michelt, a rövid, angolcsizmás, oldalszakállas, cilinderes angolt: John Bullt és az eszményített, sugártermetű Mariannet, aki Franciaországot jelképezi. Kik ők? Hogyan kerültek a világpolitika élére, éltek-e valaha és hogy jutottak arra a hírességre, hogy most a három nagy népet szimbolizálják?

A három közül egyedül Marianne elvont fogalom, míg Michel és John Bull valóban éltek. Marianne nem is Franciaország, hanem a francia köztársaság szimbóluma. 1851-ben titkos összeesküvést szöttek III. Napoleon megbuktatására. A titkos szövetség jelszava ez volt:

— Ismeri Ön Mariannet?

Aki a jelszót megértette, az III. Napoleon ellen volt. Napoleon bukása után kiderült ez a jelszó, de egyúttal az is, hogy a császárság megbuktatása nem hozott aranyidőket. A köztársaság ellenfelei akkoriban sokat gúnyolódtak ilymódon:

— Nos, Marianne, nem jelenti a boldogságot!

A republikánusok annál szívósabban ragaszkodtak a nemlétező Mariannehoz, akit lapjaik frizurái sikkával ábrázoltak. Így lett Marianne a szabadság hősnője és az idők folyamán allegorikus szerephez jutott.

A német „Michel” a harmincéves háborúban küzdött és teljes neve Hans Michel von Obentraut volt. A protestánsok oldalán lett réme ellenfeleinek, akik röviden „a német Michelnek” hívták. Mint ezredes 1625-ben elesett, de neve fennmaradt a harcok sorában. Evszázadokkal később is Michel nevével, a kissé darabos, de egyenes (gerader Michel) tipust jelölik meg. Maguk a németek a bátor és derék német katonát értik Michel alatt, akitől számos történet és mese szól. Ezek mind meg-egyeznek abban, hogy a világ túl akar jární Michel eszén, de azt mindig megsegíti becsületessége az emberek ravaszágával szemben. Van egyébként olyan magyarázat is, amely a derék Michel származását Mihály arkangyalra vezeti vissza, mint aki a középkorban német védszent volt és a krónikások szerint a német harcok Szent Mihály nevével mentek az ellenfélre.

Legkevésbé érthető, hogy John Bull miért lett az angol férfi típusa? John Bull teljes neve Viscount Bolingbroke, aki a 18. század élén államtitkár volt és nagy ügyességgel vezette Anglia külpolitikáját. Amikor szabadult közfunkciójától, John Bull álnév alatt írta meg életrajzát, amelyben politikáját akarta igazolni. Ez a politika erősen önző angolszász jellegű volt, amely igen fontos kereskedelmi érdekeket biztosított Angliának. Ezért John Bull nem annyira Anglia, mint az angol merkantilizmus gyűjtőfogalmává lett. Egyébként az a pocakos, jólétben dúslakodni látszó alak, ahogy ma John Bullt rajzolják, nem felel meg Bolingbroke igazi képének. Az államtitkár karcsu, elegáns megjelenésű úr volt és nem az a John Bull, aki a német élclopokban a pénzeszsákok hátán látható, a 19. század skót öltözetében. Így tehát a ruha és a termet nem korszerű, de mégis a rajtot alkalmasnak tartják az angol nyárspolgárság kifejezésére.

Mindenki ellenőrizze, szerepel-e a választói névjegyzékben!

A választói névjegyzékeket január hó folyamán készítik el, illetve módosítják az időközben beállott helyzetnek megfelelően. Azok az állampolgárok, akik a választói törvény értelmében választói jogosultsággal bírnak, minden év január 1-e és 15-ike között megjelennek a községében működő bizottság előtt, amely városokban a polgármesterből, a városi titkárból, a rendőrfőnökből és a pénzügyigazgatóság kiküldöttjéből, községekben pedig a községi bíróból, a jegyzőből, egy esendőparancsnokból és az adóhivatal kiküldöttjéből áll. A jelentkezés alkalmával az érdekeltek élő szóval kérik a választói névjegyzékbe való felvételüket. Ugyanakkor bejelentik ténylegesen a gyakorolt foglalkozásukat.

A bizottság személyes tudomása, valamint a jelentkezők által felmutatott igazoló iratok alapján minden foglalkozási ág részére, összeállítja a választói névjegyzéket két példányban.

Az ilyképpen összeállított választói névjegyzéket 10 napra kifüggesztik a községi előjáróságon, valamint az illetékes járásbírószágon. Az érdekeltek ez alatt az idő alatt az illetékes járásbírószághoz előterjesztést nyújthatnak be, amelyek felett a járásbírószágon 3 napon belül köteles dönteni. Ezután a vá-

lasztói névjegyzékeket véglegeseknek kell tekinteni.

Választói jogosultsága van azoknak a román állampolgár férfiaknak, és nőknek, akik betöltötték a 30-ik életévüket, irástudók, ténylegesen gyakorolják a következő foglalkozások egyikét: 1. mezőgazdasági és testi munka, 2. kereskedelem és ipar, 3. szabad foglalkozás, továbbá nem méltatlanok és nem összeférhetetlenek.

A szenátorválasztói névjegyzékeket ugyanezen időben az illetékes törvényszéki főnök állítja össze. A főnök a benyújtott okmányok alapján két példányban állítja össze a névjegyzéket, minden foglalkozási ágra külön és ezután beküldi a táblai főnöknek felülvizsgálás és jóváhagyás végett. A választói névjegyzékeket tíz napra ki kell függeszteni, mint az illetékes itélőtáblánál. Ez alatt az idő alatt előterjesztést lehet benyújtani, amely felett az itélőtábla főnöke dönt.

Szenátorválasztói jogosultsággal bírnak azok a román állampolgár férfiak és nők, akik betöltötték a 30-ik életévüket, irástudók, nem összeférhetetlenek, és nem méltatlanok és akik a három foglalkozási ág valamely hivatalosan elismert szervezetében vezetői állást töltenek be.

CORSO-mozi

Ma utoljára mutatja be a

Csárdáskirálynő

című nagyszerű filmet, melynek főszerepeit Eggerth Márta, Hans Söhnker és Paul Kemp játsszák

Méltányosan leszállított egységárak: 28 le!

Kiegészítésül a Paramount híradó: A Graf von Spee zsebcsirkáló elsüllyesztése és a pápa látogatása az olasz királynál

Az elmúlt év története

Írta: Márai Sándor

Az ujesztendő első napján a napilapok visszaterő rovata „Az év története” című beszámoló, melyet aprólékos figyelemmel írnak lelkiismeretes újságírók, akik rövid címszavakban foglalják össze az állhatatlan és változó idő egy esztendő szaka-szának nevezetesebb eseményeit. De az elmúlt évnek történetét nemcsak az újságírók jegyzik fel, hanem a történelem is. Ezért ne bolygassuk a részleteket s iparkodjunk megérteni az év történetéből mindazt, ami a közvetlen múltból kötelező tanulság a következő jövőre.

Ez az esztendő megteremtette véres gyümölcsét, a háborút, — egyetlen mondatba összefoglalva ennyi volt az év története. Senki sem tudja, ki fogja „megnyerni” ezt a háborút, még kevésbé, milyen lesz a háború után Európa és a világ térképe, s azt sem, meddig tart az új háború... Minden hadviselő fél reméli, hogy győztes marad a nagy mérkőzésben, a semleges államok remélik, hogy semlegesek maradnak s Európa reméli... de a mondatnak ez a szakasza már homályosabb. Mégis, valamit eldöntött ez az év s nemcsak a háborút döntötte el. Ebben az évben megértette s megérte a világ, hogy a háború megért, az Apokalipszis lovainak patái csattognak s dübörögni kezdettek a világtájak és az emberi láthatár felett s amíg e sorokat írjuk, emberek ezrei hullanak el a finn hőmezőkön, vagy a nyugati arcvonalon, járőrszolgálat közben, vagy a tengeren, vagy Skócia, Helgoland partjai fölött, a levegőben. Európa vérzik. A kibic, akinek soha nem drága semmi, talán fanyalagva mondja: „Még nem vérzik tulságosan.” Mi reméljük, hogy nem is fog tulságosan vérezni, mert az európai vér drága, akármelyik oldalon ontják is, s ahhoz, hogy a fehér civilizáció továbbra is vezesse a világot, erős és lehetőleg sértetlen, nem pedig „fehérre vérezett” Európára lesz szükség. De mind makacsabbul és öntudatos ismétléssel szólalnak meg azok a hangok, amelyek a múlt év történetét Európa sok ezer éves története egyik legjelentősebb fordulójának tartják. Mert most már nemcsak arról van szó, ki győz, hanem egyre világosabb és érthetőbb, hogy egész Európáról s a földrész és a civilizáció jövőjéről van szó. Ezt megértik a finn szabadsághősök, mikor lepedőbe burkolva fekszenek a hóban, megértik a Siegfried- és Maginot- vonalak didergő katonái is. Az egészről van szó, arról, hogy mi legyen ezután, — s Európa vezetői, politikusok, államférfiak, katonák, szellemi emberek, már-már túlnéznek ezen a háborún, a hékérlő, amely még nincs itt, csaknem több szó esik, mint a háborúról, amely még tart, igen, amely még el sem kezdődött, amúgy jóvátehetően és minden következménnyel. A háború kimenetelét katonai, gazdasági és erkölcsi erők szabják meg. De a béke kimenetelét végül is Európának önmagába, küldetésébe és szerepébe vetett hite dönti el. S erről a küldetésről és béke-feladatáról egyre több szó esik, most, mikor még nem áradt ki a háború vértengere Európa tájaira.

Mert ez történt az elmúlt évben, ez az elmúlt év igazi „története”. Európa felocsudott egy állapotból, melyet már nem viselhetett el tétlenül s eszmélni kezdett, hogy szerepe és feladata is van. Népek és földrészek feladata és szerepe soha nem lehet csak az, hogy rezet bányásszanak, búzát termeljenek, földalatti villamosvasutakat építsenek s haszonnal és eredményesen adjanak el grammofofonokat, műfogsorokat, repülőgépeket és nyersolajat más népeknek. Egy ember, éppen úgy, mint egy nép, vagy földrész, melynek népeit közös civilizáció fogja össze, addig él csak igazán, amíg szerepe és küldetésérzete van. A hadviselő felek egyike sem álmodik arról, hogy a győzelem kürtjének rikoltozása után tartanak majd egy új, nagy konferenciát, a la Versailles, s aláírtnak a legyőzötttel kényszerbéke-okmányokat, kivetik a hadisarcot, s aztán el tovább Európa, mintha mi sem történt volna, esetleg egy új, átszervezett Népszövetség jóindulatu és apai felügyelete alatt. Kiderült, hogy így, konferenciától konferenciáig, nem lehet élni Európában, kiderült, hogy a fegyvereknek kell eldönteni azt, amit a józan ész szava nem tudott eldönteni, s kiderült még valami: hogy aztán kell majd csinálni egy új Európát. Az elmúlt évben a távoli béke feladatai egészen közel kerültek az európai emberek lelkéhez: s az elmúlt év történetének, minden drámaiság mellett, ez az igazi értelme és jelentősége. Kiderült, hogy Európa nagy külpolitikai áramvonalai száz éve változatlanok, hogy Németországot, ha nem lenne, fel kellene találni, — s ezt azok tudják legjobban, akik e pillanatban háborút viselnek ellene, — mert egy erős Német Birodalom az egyetlen központi egyszülőző erő Kelet és Nyugat között, s mindezen túl kiderült, hogy ez a vámpárókra, szellemi, világnézeti, gazdasági karanténokra szakadt Európa mai formájában, s főként mai céltalan szétszabdaltságában nem tartható fenn. Mi legyen aztán? — kérde mind hangosabban az európai ember, s ez a kérdés csaknem hangosabb, mint

a háború céljait és esélyeit vitató kérdések. Azt hiszem ez az, amire még nem volt példa az emberi történelemben: hogy egy kontinentális, vagy éppen világháborút ennyire tudatosan a messzi távolba építve indítsanak el. Ilyen biztosak a dolgukban a hadviselő felek, kiki a maga arcvonalán belül? — kérde az avatatlan olvasó. Biztosak, ez a szó túl kemény és határozott. Mindenesetre bizakodó. S mindenesetre tudják, hogy az elmúlt évben megtudták, hogy vagy építenek valamit utána, ami jogos, értelmes, s a lehetőségek szerint igazságos lesz, vagy hiába minden vér, áldozat, s Európa elveszti a világ felett vezető szerepét.

Erre gondolnak a földrész népei, erre gondolnak a vezetők. A világ lakosságának hetven százalékát érinti közvetlenül, vagy közvetett kihatásaiban ez a háború. De végső kihatásaiban az egész emberi világot érinti, minden élő ember világi sorsát más-kép formálja majd. Valamit kell majd építeni, aztán.

Erre megtanította az emberiséget Versailles, ennyit megtanult már Európa. S kezdjük megérteni azt is, hogy a szellemi vezetés e földrész lakóinak sorsával egyértelmű: Európa vagy vezető marad, a szó erkölcsi értelmében, vagy a világ egyik torz szellemi gyarmata lesz, afféle exotikus National Park, ahol feltalálók, írók, gépészek, vegyészek s hozzátartozó népek százmilliói tengetik életüket hasznos és kevésbé hasznos munkálatokkal. Ez az, amiben nem hiszünk s ezt tanultuk meg a múlt évben megtanultuk, hogy az eddigi lelki, erkölcsi és értelmi magatartással nem lehet tovább élni. Mindenki döntse el egyedül és lelkiismerete parancsa szerint, mit akar? Sokan hiszünk abban, hogy ami

Agyonlőtte édesapját egy falusi legény, mert kiutasította a szülői házból

Az aradmegyei Székudvar községben együtt gazdálkodott Adoc Ioan gazda és harminchét éves fia. A fiatal gazda hosszabb ideig városi alkalmazott volt Aradon és fizetéséből nagyobb összeget takarított meg, amelyet elküldött édesapjának. Amikor állásából három év előtt elbocsátották, visszatért szüleihez. Amíg a megtakarított pénzből futotta, szent volt a béke, de amikor az elfogyott, napirenden voltak a civakodások apa és fia között. Adoc Ioan az elmúlt évben, május 7-én bejelentette fiának, hogy ha nem távozik a szülői házból, csendőrséggel dobhatja ki onnan. A fiú erre visszakövetelte azt a pénzt, amit régebben apjának küldött. Ez annyira felbosszantotta az öreget, hogy kést rántott és azzal fiára akart támadni. A fiatal Adoc azonban elszaladt. Később magához vette revolverét és amikor apja bejelentette, hogy a csendőrségre megy, amelynek segítségével ki akarta lakoltatni a fiát, a fiatalember követte az ap-

ját. Az uccán kérte, hogy ne menjen a csendőrségre és legalább őszig lakjanak együtt. Az öreg gazda hallani sem akart erről, mire a fiú elővette revolverét és hátulról négyszer az apjára sütötte. A golyók találtak, az öreg vértől borítva a földre rogyott és meghalt. Adoc Ioan apagyilkossággal vádolva a temesvári büntetőtábla Lambrino-tanácsa elé került. A tárgyaláson több tanút hallgattak ki, akiknek nagyrésze azt vallotta, hogy az öreg gazda iszákos, kötekedő ember volt, aki több ízben is hangoztatta szomszédai előtt, hogy végez a fiával. A tanúk kihallgatása után Dragomirescu tábai ügyész a vádlott megbüntetését kérte, majd Brudariu Adrian ügyvéd mondotta el védőbeszédét, amelyben felsorakoztatta az enyhítő körülményeket. A büntetőtábla azután kihirdette ítéletét, amely szerint öt évi fegyházra ítélték az apagyilkos gazdát.

Kölcsönök segítségével fokozzák Németországban a házasságkötési kedvet

A német birodalomban évtizedek óta folyton csökkenő házasságkötések száma az 1930-33 közötti gazdasági válság idején érte el mélypontját, még pedig 1932-ben körülbelül 500.000 házasságkötéssel. A nemzeti szocialista kormányzat ezért egyik legelső és legfontosabb köteletségének tartotta, hogy ezen az állapoton segítsen. Közvetlenül a hatalomátvétel után meghozták az első intézkedést a rendszeres házassági kölcsönök formájában. Ezeket a kölcsönöket a jövedelmiadó után egészen ezer márkáig adják.

1937 nyarán 7,5 millió márká házassági kölcsönt folyósítottak átlagos 600 márkás összegben. A házasságkötések száma már 1933-ban 670.000-re, 1934-ben pedig 740.000-re emelkedett. Azokból a házasságokból, amelyeket ilyen kölcsönök segítségével kötöttek, 1937-ig 550.000 gyermek született. Ilyenformán ezen kölcsönök helyessége népessépolitikai szempontból is helyesnek bizonyult.

A házassági kölcsönöket általában kamatmentesen folyósítják, a visszafizetés nagyon kis rész-

letekben történik, de meghatározott idő alatt, gyermekek születésével, rendszerint a kölcsön egy bizonyos részét törlesztetnek tekintik.

Hogy a vidéki lakosságnak a nagyvárosokba való tömeges vándorlását megakadályozzák, 1938-ban a házassági kölcsönökkel további rendeleteket bocsátottak ki. Ezen rendeletek értelmében a kölcsönök a lejárat után is kamatmentesen meghoszababbíthatók, feltéve, hogy a házasságkötés után az egyik a kölcsön felvétele előtt legalább 5 évig a mezőgazdaságban tevékenykedett, vagy mint kézműves vidéken dolgozott és a házasság után legalább egyik közülük továbbra is mezőgazdasági munkakörben helyezkedik el. Mindaddig, míg ezt a feltételt betartják, nem kell a kölcsönt törleszteni. Teljesen elengedik azonban a kölcsönt, ha a házastársak közül az egyik a házasságkötés után még tíz évig a mezőgazdaságban, vagy erdőgazdaságban dolgozik.

Dr. Szabó László

Letartóztatták a bucurestii propagandaügyi minisztérium volt igazgatóját és büntársait

Bucurestiből jelentik: Alboteanu volt propagandaügyi minisztériumi igazgató működésével kapcsolatban végzett vizsgálat eredményeképpen az illetékes minisztérium az ügyet az ilfovi ügyészséghez tette át. A nyomozást végző negyedik számú vizsgálóbírói hivatal megállapította, hogy pénzkezelési visszaélések történtek és ezért letartóztatási

végzést bocsátott ki a következők ellen: Alboteanu Victor volt igazgató, Mircea Mihail volt pénztárnok és szolgálati főnök, Vasilescu Constantin az „Imprimeria” nyomda volt igazgatója és Codreanu Petre. A letartóztatásokat a vádtanács rövid tárgyalás után helybenhagyta.

A gyomor gázai ellen

egy bevált gyógyszer a „Leo-Pills”.

E pillulák rövid használata után már megszűnik a terhes gázképződés anélkül, hogy e szer kellemetlen mellékhatást okozna. Éppen ezért „Leo-Pills” emésztőszernek is ajánlható nehéz étel-ek fogyasztása után.

Minthogy tisztán növényi anyagokból készült hashajtó, a „Leo-Pills” — enyhe és biztos hatása révén — teljesen különbözik a többi kémiai anyagból készült hashajtóktól, amelyek alkalmazása igen gyakran kellemetlen hatást vált ki.

Kapható: 20 vagy 60 labdacsot tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills Laxativ

közlelőly oly félelmetes és oly komor most Európában, rövidesen jóra fordul, s a mi nemzedékünk és az elkövetkező nemzedékek életidejére egy emberibb, igazságosabb, céltudatosabb, egyszóval európaibb életrend lesz úr a régi Európa romjai felett. Nagyon könnyen lehet, hogy ez az év közelebb hozza Európa nemzeteit egy új egységhez, amely nem lesz eszményi, de az egység egy válfaja lesz. Egyszer el kell kezdeni. Mintha most elkezdtük volna.

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Fájó jóslat

Rettenetesen hidegek voltak az elmúlt napok. Az ország egyes részében igazi szibériai fagy volt és 40 fokra is süllyedt a hőmérséklet. Így nem csoda, hogy boldog örömmel üdvözljük most a némileg megenyhült időjárást, valóságos tavaszi hangulatban sétálunk esténként a hat fokos hidegben. Azonban ne örvendezzünk túlkorán, nincs még vége a tél megpróbáltatásainak; legalább is az időjósok eljövendő még keményebb hideget ígérnek. Az ő megállapításuk szerint az Atlanti óceáni meleg légáramlat kiszorította az északi sarkra nehezedő hideg levegőt. Most ez a légtömeg főleg Keleteurópának jut, mint szeretetadomány. Így az igazi hideg csak most van érkezében. Január vége felé ér majd el hozzánk ez az újabb fagyhullám és fagyoskodhatunk majd jóskorág ismét, mert a hideg csak február közepe felé fogja elérni mélypontját. Azt mondják a tudós időjósok, hogy a februári időszak még keményebb lesz, mint a januári, mert ekkor fogja elérni a Brückner-féle periódus a csúcspontját. Szerinte ugyanis a napfoltokkal vannak összefüggésben azok a rendkívül dermesztő és huzamos telek, amelyek körülbelül harmincöt évi időközökben szoktak rendszeresen beköszöntenek. A tudományos magyarázatban így tehát megnyugodhatnánk. Tudjuk most már, hogy miért sanyargat bennünket különösképpen az idei tél. Ellenben nem tudjuk, hogy honnan vegyük a rengeteg fát és meleg holmit, ami ennek a rendkívüli állapotnak az elviselésére szükséges. Így egyáltalában nem bánnánk, ha az időjósok ez egyszer csalódnának tudományukban s új fagyhullám helyett az első tavaszi ibolyák virulnának ki mosolygva az olvadó hó alól.

— **Öfelsége ajándéka a gyalogezrede tisztjeinek.** Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király szeretetének kifejezése jelül ünnepi ajándékokat küldött a tulajdonát képező Mircea gyalogezred tisztjeinek és legénységének. A tisztjeiket és a legénységet a parancsnokság előtt gyűjtötték össze, amikor Pautia ezredes, az uralkodó kiküldötte megérkezett.

— **A bánlakai udvari vadászat eredménye.** A Bánlakai község határában Erzsébet királyi hercegnő birtokán megtartott legutóbbi udvari vadászat igen szép eredménnyel végződött. Lelőttek összesen 1.270 nyulat, 180 fácánt és négy rókát. A vadászatot Erzsébet királyi hercegnő is résztvett, aki azután az előkelő vadásztársaságot vendégül látta.

— **Minden vendéglő köteles menüt kiszolgálni.** Bucurestiből jelentik: Mától kezdve minden vendéglő köteles fix menüket kiszolgáltatni, amelyek sem mennyiségben, sem pedig minőségben nem térhetnek el az étlapokon szereplő ételektől. Az adagok csökkentéséért vagy a minőség megváltoztatásáért a vendéglősök felelősséggel tartoznak és kihágás esetén büntetésben részesülnek.

— **Petróleummal kente be magát — meggyuladt és elégett.** Bazargichből jelentik: Domnica Vasile 80 éves öregasszony megfázott és testét petróleummal bekenve a kályha mellett lefeküdt. A kályhából kipattanó szikrák meggyújtották ruháját és az öregasszony fáklyaként égett el. A tűz átterjedt az egész házra, amely a földig leégett.

— **Földrengés Palermóban.** Palermóhól jelentik: Tegnap délután több ízben heves földrengést értek Palermóban. Egy katona meghalt, 20 ember megsebesült. Szicília többi részéből nem érkeztek jelentések semmiféle károkról.

— **Husz év után leleplezett gyilkosok.** Bucurestiről jelentik: Özvegy Klein Lőrincét 1920. ban, Soltész Andor református lelkészt pedig 1921-ben Tiszaágteleken meggyilkolták. A Szabolcs-megyei cseh rendőrség annak idején nem tudta kideríteni a két gyilkosság tetteseit, akik áldozataikat olyan súlyosan összeverték, hogy mindketten behaltak sérüléseikbe. A magyar csendőrség nemrég újabb nyomozást indított, amely teljes eredménnyel járt. Súlyos gyanúok miatt letartóztatták Redlák Ferenc tiszasalamoni diákot, Biró Imre nagygeőci napszámost, Szabó József tisztaágteleki földművest és Orbán Márton kisgeőci napszámost, akik beismerték, hogy áldozataikat baltával halálra sebeztek, majd mindkettőt kirabolták.

— **Román hangosfilm készül Budapesten.** Bucurestiből jelentik: Érdekes tervvel foglalkozik Sica Alexandrescu, a bucurestii Comedia színház igazgatója. Sica Alexandrescu, aki évekkor ezelőtt Kolozsvárott Janovics Jenő mellett, mint segédrendező működött és tökéletesen beszél magyarul, a közeli napokban Budapestre utazik. Az igazgató, akinek összeköttetése magyar színházi és filmkörökkel évek óta fenn állanak, most bucurestii színészekkel román hangosfilmet akar forgatni a Hunnia filmgyárban. Bucurestii színházi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek az érdekes terv megvalósulása elé.

— **A POSTA BEVEZETTE A „SÜRGŐS LEVELEKET.** Bucurestiből jelentik: Érdekes újítást vezetett be a posta vezérigazgatósága a fővárosi levélkézbesítés terén. Január 15-től kezdődően a posta „Expres Loco” osztálya külön 10 lei bélyeg lerozása ellenében legkésőbb 2 órán belül kikézbésíti a leveleket. Ezek a levelek a napnak, vagy éjszakának bármely órájában feladhatók. Hasonló elintézésben részesülnek azok a más helységekbe küldött expressz levelek is, amelyekre a feladó a rendes bélyegen kívül még 15 lei értékű bélyeget ragaszt.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula.** Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— **Magyar újságírói kitüntetés.** Bucurestiről jelentik: Horthy Miklós, a magyar állam kormányzója Dulin Elek dr. miniszterelnökségi helyettes sajtófőnöknek a miniszteri tanácsosi címet adományozta, amivel tudvalevően méltóságos cím jár. Elmögött a rövid hivatalos híradás mögött érdemes és értékes újságírói karrier újabb állomása húzódik meg. Dulin Elek dr. vérbeli újságíró, még pedig ennek a pályának, egyik kiváló egyénisége, aki a redakció asztalát elcserélte a közhivatali asztalra, de ott is megmaradt újságírónak és tehetségét előkelő állásában arra is felhasználja, hogy összekötő kapocs legyen a kormány és a sajtó között. Dulin Elek dr., mint tisztviselő kezdte működését a miniszterelnökség sajtóosztályán, majd rövidesen előadó lett és néhány év eltelt helyettes sajtófőnökké léptették elő. A sajtókamara előkészítésében is jelentős része volt és ennek a fontos szervnek a megalakulása óta, mint a sajtótanács egyik alelnöke dolgozik. A miniszteri tanácsosi méltóság most jutalmazása elismerésre méltó munkásságának. A kitüntetés nemcsak magyar sajtóörökben keltett örömet, hanem az utódállamok újságírói körében is, ahol Dulin Eleknek sok barátja és tisztelője van.

— **Újból elutasította az ítélőtábla a Sucu-perben benyújtott kifogást.** Beszámoltunk arról, hogy a városi vádóhíd hűtőberendezésével kapcsolatos Sucu-per legutóbbi tárgyalásán a védők a vádlottak nevében újabb kifogást jelentettek be a törvényszék ellen. A kifogásolási kérelmet tegnap tárgyalta az ítélőtábla és azt elutasította.

— **Pater Márkus emléke.** A hivatása teljesítése közben megbetegedett és a temesvári irgalmas-kórházban elhalt Pater Márkus Ruedel, szalvatoriánus atya, az aradmegyei Oszentanna község plébánosa lelki üdvéért áhitatos emlékünnepegy folyt le Oszentannán, ahol a megboldogult legutóbb három évig működött. Az ottani hívek mélyszélesen fájjalják szeretett plébánosuk elvesztését és ezért felkérték a szalvatoriánus rend temesvári főnökségét, hogy az elárvult hívek számára tartson a községben is kegyeletes megemlékezést az elhalt plébánosról. Pater Stefan provinciális nyomban eleget is tett a felkérésnek, a temetés után Oszentannára utazott, ahol a templomban halotti vécsernyét tartott és megindító emlékbeszédben szólt az elhalt kimagasló papi erényeiről, áldásos tevékenységéről. Másnap reggel nyolc órakor a provinciális gyászmisét mondott Pater Márkus lelki üdvéért. Mindkét alkalommal a templom zsúfolásig megtelt hívekkel, az egyházközség tagjaival, akik Neurohr János gyógyszerész, egyházközségi elnök vezetésével ösztönözött meggyászolták a körükből örökre eltávozott plébánost.

Január 20-án, szombaton este a

Katolikus Ifiúság

táncos teaestélve

a Tigrului-uccai egyleti nagyteremben. Kezdeté este 9 órakor!

— **Légiforgalom a Szovjetunió és Bulgária között.** Moszkvából jelentik: Tegnap aláírták a Szovjetunió és Bulgária közötti rendszeres légi-forgalomról szóló egyezményt.

Mozi

Prologus

Isten vele, tanár ur!
cimü filmhez

Kedves hölgyek és urak, bocsánatot kérek, hogy néhány percig zavarom Önöket, de valamit muszáj elmondanom. Harmadik gimnázista vagyok. Ma délelőtt latin óránk volt. Az igazat megvallva, nem nagyon szeretem a latint. Unalmas dolog a szöveget kipreparálni, a sok konjugáció és deklináció pedig nem nagyon megy a fejembe. És azonkívül nagyon szigorú is a tanárunk. Óreg már, ritkán van jókedve, olyan szúrósan néz a szemüvege mögül, mint a nagyapám, ha haragszik. Piros notesze tele van szekundával...

Hát ma is latin óra volt és felelés. A tanár úr ma is a végén kezdte a névsort. Mindenki három kérdést kapott. De olyan furcsa volt, mert ma a tanár úr mindenkire rámosolygott, mindenkinek segített — és senkinek sem írt be osztályzatot. Mikor mindenki végigfelelt, akkor a tanár úr becsukta a félelmetes noteszt és felállt a katedrán és elbúcsúzott tőlünk. Elmondta, hogy nyugalomba vonul, hogy szerette volna az osztályt érettségire vinni, de már nem lehet, a piros noteszt nem adja át az új tanárnak, hanem a szekundákkal és a jelesekkel együtt elteszi emlékül. Azután levette a szemüvegét, mint mindig, megtörülgette, mint mindig, betette a bőrtokba, elsüllyesztette a piros noteszt, és akkor cseppet...

Mikor vége volt az előadásnak, lassan elment. Hóna alatt egy csomag volt, kezében kopott esernyőt tartott és nagyon szomorú volt a szeme és nagyon hajlott a háta. Én nem szerettem a tanár urat, de most nagyon sajnáltam. Megállt az út sarkán és visszanezett az iskolára, megnézte az utcát, amelyet annyiszor járt végig és megnézte a gyerekeket, megállított közülünk egyet-kettőt és amit sohasem tett, megsimogatta az arcukat...

Én hazamentem és elmondtam apának, hogy a latin tanár úr elbúcsúzott és könnyes volt a szeme és akkor apa azt mondta nekem:

— Kis fiam, te még nem tudod, milyen jó harmadik gimnáziumba járnai. A tanár úr engem is tanított valamikor, talán ugyanabban a padban ültem, mint te és a tanár úr engem is szeretett és engem is beszekundáztatott. Te még nem tudod, fiam, hogy mit jelent a tanár úrnak, ha megöregszik, otthagyni az öreg iskolát, amely minden évben megtelik fiatalokkal. Te még nem tudod, hogy az apád, amikor éjszaka eloltja a lámpát és beledéz a sötétbe, hányszor gondol a harmadik gimnáziumra és a katedrán ülő tanár úrra. Kis ember vagy te még, fiam — mondotta apa — és te még nem tudod, milyen szomorú az ősz, mert akkor futballozni jársz, milyen fagyos a tél, mert akkor te korcsolyázni mély. Az öreg tanár úrnak már csak a tél maradt meg... a régi tanítványok. De a mi emlékünkből az öreg tanár jelenti a te napsugaras tavaszodat.

És amikor apa ezeket valahogy így elmondta, neki is nagyon szomorú lett a szeme és nagyon mélyen elhallgatott. Én pedig nem mentem el délután futballozni, mert mindig csak a latin tanár úrnak és édesapámnak a szemére kellett gondolnom... És arra, hogy talán egyszer nekem is ilyen szomorú lesz a szemem, ha a harmadik gimnáziumra fogok gondolni...

Hát csak ezt muszáj volt elmondanom, kedves hölgyeim és uraim...

MŰSOR:

Szerda, január 17.

APOLLÓ: Hurrá — apa vagyok (német film).
CAPITOL: Fegyverben (angol film).
CORSO: Csárdáskirálynő (német film).
SCALA: A bűnös város (angol film).

(—) **HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!** A megnevezett viszonyok, a drágulásnak minden vonalon való érvényesülése kényszerítetnek, hogy komoly kérelemmel forduljunk azon előfizetőinkhez, akik késedelembe vannak az előfizetési díj kiegyenlítésével. Kérjük, hogy hátralékaikat mielőbb juttassák el a kiadóhivatalhoz, nehogy a lap továbbításában fennakadás álljon be. Mindazoknak, akik legkésőbb január végéig már esedékessé vált előfizetési díjukat nem küldik be, legnagyobb sajnálatunkra kénytelenek leszünk az újság további kiadását beszüntetni.

(—) **Ótélki gazda halálának balesete.** Szóry István, ötvenkét éves ótélki gazda a vasúti sínek mentén hazafelé igyekezett. Abban az időben arra haladt az egyik motorvonat, amelynek közeledését a siketnéma ember nem halotta. A vonat elütötte és Szóry a fején szenvedett súlyos sérüléseket. Behozták a temesvári kórházba, ahol meghalt.

(—) **Kultúrelőadás.** A temesvári izraelita hitközség legközelebbi kultúrrendezvényén, január 21-én, vasárnap délután 6 órakor, Bergmann Pál tart előadást Mózes szobráról. Teljesen ingyenes belépés mellett vendégeket szívesen lát a rendezőség.

(—) **Józseffalvára.** Egyik olvasónk a leégett Józseffalva újjáépítésére Szent Antal nevében 100 leit adományozott. Gyűjtésünk ezzel 81.490 lei. További adományokat az emberbaráti célra elfogadunk és nyilvánosan nyugtázzunk.

(—) **A romániai francia egyetemi kör előadássorozata** keretében hirdetett előadásokat ezentúl nem hétfőn, hanem szerdán tartják meg. Így ma, szerdán este félhét órai kezdettel a kereskedelmi liceum dísztermében Griffon M. tanár tart előadást, amelyre a belépés díjtalan.

(—) **A ragályos betegségek elleni oltás eredménye.** A város főorvosi hivatal elvégezte a téli oltásokat a vörheny és a diftéria ellen. Beoltottak összesen ezerhatszáz, hat hónap és tíz esztendő közötti gyermeket.

(—) **Zsidó Kultúrdélután.** A Zs. N. Sz. helyi csoport kultúrbizottsága január 28-án délután 5 órakor a zsidó hitközség dísztermében művészi számokból álló kultúrdélutánt rendez.

(—) **Madzsar Józsefet kivégezték Oroszországban.** Newyorkból jelentik: Ideérkezett jelentések szerint a GPU állítólag még karácsony előtt halálra ítélte és kivégeztette dr. Madzsar Józsefet, a szélső baloldali magyar szocialista pártvezért.

Háromezer kérvény az állampolgársági jegyzékbe való utólagos felvétel érdekében

Temesvár város közigazgatási ügyosztálya lázasan dolgozik, hogy megvizsgálja azoknak a kérvényeit és iratait, akik az állampolgársági névjegyzékbe való utólagos felvételüket kérték. Eddig háromezer kérvény érkezett be és január 31-ig, amikor a jelentkezési határidő lejárt, még további ötszáz kérvényt várnak. A közigazgatási ügyosztály nemrég háromszázhetvenöt névből álló jegyzéket terjesztett a belügyminisztérium elé. A jegyzék olyanokat sorol fel, akiknek minden kelléke megvan a névjegyzékbe való felvétel iránt. A közeli napokban további hatszázötven nevet feltüntető jegyzéket küldenek a belügyminisztériumba. Temesvárra eddig még nem érkezett értesítés arról, hogy a már felterjesztett egyének közül kik kapták meg az állampolgárságot. Aradon eddig ezer utólagosan jelentkezett egyén állampolgárságát ismerték el.

Csáky magyar külügyminiszter cikke a velencei találkozásról

„A magyar érdekek összhangban állanak Európa általános érdekeivel”

Budapestről jelentik: (Dunaposta.) Csáky István gróf külügyminiszter a Magyar Élet-párt értesítőjében nagyjelentőségű cikket írt, amelynek vezetőjében elmondja, miként jött létre velencei találkozója Ciano gróffal, majd így folytatja:

A legnagyobb elégtétellel alkalmunk volt újból megállapítani, hogy

Olaszország a maga szempontjából nyomatékosan fontosnak tartja az erős Magyarországot, amely mindenkitől függetlenül biztosíthatja fennállását és további fejlődését.

Magyarországnak egyetlen olyan problémája sincs, amelynek megfelelő megoldását egész Olaszországban ne tartanák szükségesnek. Az időpont kiválasztása mindenkor a körülményektől függ. Az, hogy Közép- és Dél-Európában elérkezzen az a korszak, amelyet Ciano gróf Velencében igen találóan a béke, a jogrend és az igazság korszakának jellemezett, nemcsak Magyarország, hanem egész Európa érdeke is.

A magyar érdekek mindenben összhangban

állanak az általános európai érdekekkel.

A velencei megbeszélések senki ellen sem irányultak. Céljuk a Közép- és Délkelet-Európa igazságos, konstruktív békéjének minél gyorsabb megvalósítása és biztosítása. Már is kitünő mindkét állam viszonya Délszláviához, amely természetes kapcsolatot alkot a két ország között. Kitünő mindkét állam viszonya Németországhoz. A nyugati nagyhatalmakkal változatlanul korrekt viszonyt tartunk fenn. Az a rendkívül kedvező fogadtatás, amelyben a velencei megbeszéléseket az egész világon részesítették, ékesen szóló bizonyítéka annak, hogy az egész világon átérzik, milyen komoly biztosítéka az olasz-magyar együttműködés a jelenlegi háború elszigetelésének és később az igazi tartós békének. A Németországgal baráti viszonyban álló Magyarországot és Olaszországot olyan tényezők Közép-Európában, amely feljogosít arra a reményre, hogy a valódi béke útjában álló akadályok közös erővel egész Európa érdekében kiküszöbölhetők.

(—) **A szerb egyház Vízkeresztje.** A görög keleti szerb egyház csütörtökön üli meg a vízszentelés ünnepét, amikor is a lelkészek a szentelt vizet a lakásokba viszik. Pénteken megy végbe a templomokban a Vízkereszt ünnep. A szerb püspöki székesegyházban pénteken délelőtt tíz órakor ünnepi istentisztelet lesz, majd megindulnak az egyes szerb templomokból a vízszentelési körmenetek. Szombaton a szerb templomokban Szent János ünnepét ülik meg.

Elejtett szemeit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

(—) **Pernyertesek lettek a kolozsvári kéményseprőmesterek a várossal szemben.** Kolozsvárról jelentik: Erdély több városához hasonlóan Kolozsvár város tanácsa és a polgári kéményseprők között már évek óta folyik a harc. Ez a pereskedés Kolozsváron most befejeződött, mert jogerőre emelkedett a bucarestii közigazgatási táblának az a határozata, amelyben a kolozsvári kéményseprőmesterek szerzett jogait elismerte. A közigazgatási tábla megállapította, hogy a város területén nemcsak a városi kéményseprőüzemek van joga kéményeket seperni, hanem a kéményseprőmestereknek is és hogy a városi tanács csak a végzett munkáért szedhet illetéket, így tehát előre kéményseprői illetékekkel a lakosságot megterhelni nem lehet. A jogerőssé vált döntés alapján a kolozsvári kéményseprőmesterek két esztendei szünet után ismét megkezdtek foglalkozásuk gyakorlását.

(—) **Koresolyák, rődlik, különböző vasárak és háztartási cikkek olcsón kaphatók** Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár I., Eminescu ucca 5.

(—) **Agyonverte a szőlőcsősz.** Chira Simion, aki az aradmegyei Apatelek községben szőlőcsősz volt, tetten érte Creti Petru munkást, amint az téglát lopott. A csősz nem tett ugyan feljelentést a tolvaj ellen, de utóbb szováltás támadt közöttük, amely annyira elfajult, hogy a csősz arcát ütötte a munkást. Creti Petru erre felkapott egy kapát és leütötte Chira Simiont, aki sérüléseibe belehalt. Ezért Creti Petru a temesvári büntetőtábla Lambrino elnöke alatt működő ötös tanácsa elé került. A tárgyaláson a vádlott önvédelemre hivatkozott. Több tanu kihallgatása után Teodoru táblai ügyész a vádlott megbüntetését kérte, míg Lintia Livius dr. védő az enyhítő körülményeket sorakoztatta fel. A büntetőtábla tegnap hirdette ki ítéletét és az enyhítő körülmények figyelembevételével Creti Petrut két évi fogházra ítélte.

(—) **A vonat keresztülgazolt egy szekéren.** Tegnap délben a Temesvár és Resica között közlekedő vonat Gátalja állomástól nyolcszáz méternyire elütötte az egyik gátaljai gazda szekereit. A mozdony, amelynek vezetője Tamas Petru volt, harminc méteren hurcolta magával a szekeret, amely teljesen összetört. Az ötven éves gazda a helyszínen meghalt. Azon a helyen, ahol a szekér át akart haladni a pályatesten, nincsen sorompó. A hatóságok megindították a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Wolf Hermína hetvenhárom éves, Valconeantu Ecaterina született Milan harmincnégy éves, Tóth Lajos hatvanöt éves pincér, Dejulescu Maria egy hónapos, Cioba Iuliana Ana tíz napos, Periat Ana született Glavan negyven éves, Weisz Emilia nyolcvanöt éves. Cioba Marioara hét hónapos, Tinesz Erzsébet három hetes.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Gradinariu Gheorghe, Gligor Dumitru Ioan, Kolompár Piroška Veronika, Marcui Stefan, Hajas Ferenc, Mihalescu Ena Victoria, Benkő Traian, Perzel Zsuzsanna Borbála, Papst János, Engelmann Péter, Marcus Armand, Darkó Juliána Ágnes.

Légvédelmi előadások naptára

Január 17, szerda délelőtt tizenegy órakor román előadás a Capitolban meghalai nők részére.

Január 18, csütörtök délelőtt tizenegy órakor román előadás a Capitolban meghalai férfiak részére.

Január 27-én

szombaton este

az Újságíróklub
műsoros
táncestélve

A NYUGATI FRONT HUMORA:

Francia udvariasság:

A francia: „Csak Önök után uraim, én itthon vagyok!”

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

= KÖZGAZDASÁG =

Románia Németország petróleumszükségletének egyharmadát tedezni képes

Ezzel szemben egy angol szakértő szerint a romániai felesleg offenzíva esetén csak 21 napra elegendő(?)

A Bucarestiben megjelenő „Le Moment” közli londoni tudósítója tollából az alábbi érdekes cikket:

Amíg dr. Egdoff Gustav, a híres amerikai szakértő azt állítja, hogy Németország igen súlyos helyzetbe került a motortüzelőt illetőleg és azt állítja, hogy a német ipar képtelen lesz a repülőgépekhez szükséges anyagokat előállítani — mi ebből nem sietünk elhamarkodott következtetéseket levonni arra, hogy a légi háború ellenségeink gyors összehozásához vezetne. Óvatosan és mérsékeltten azt mondjuk, dr. Egdoff megállapításai jogosak. Németország nem hagyja magát legyőzni, amíg román és orosz szállítmányokat vehet igénybe.

Ami a tüzelőanyag legmagasabb fokú kihasználását illeti, arról értesültünk, hogy a németek az olajak használatát repülőgépek kategória szerint szabályozzák. Tudjuk, a vadász és bombavető repülőgépek a legfinomabb benzint használják, a szállító és nehéz bombavető repülőgépek pedig nyersolajat használnak. Ugyanakkor a német benzoltermelés évi 600 ezer tonna.

Készek vagyunk elismerni, dr. Benjamin Brooksnak, a „Science of Petroleum” szerkesztőjének igazán az Amerikai Kémiai Ipari Társulathoz intézett jelentésében, hogy Németország nem képes elegendő tiszta benzint gyártani. Távolság áll ettől. Nehézségei lesznek a kiváló minőségű nyers petróleum beszerzésénél és a finomítás által megkövetelt műveletek nem végezhetők el Németországban, amelyek-

nek sem elegendő földgáza, sem megfelelő finomító berendezései nincsenek.

Igen fontos természetesen, hogy pontosan megállapíthassák, melyek Németország lehetőségei a volt lengyel petróleummező kiaknázását és a romániai és oroszországi importot illetőleg. A lengyel petróleumot Németország és a Szovjet felosztották maguk közt, de amíg az oroszoknak jutott részen évi 370 ezer tonna termelhető, a német vidékeken a következő 5 évben nem remélhető több, mint az 1938 évben elért termelés maximuma, azaz 196.450 tonna.

Ha a repülőgépek, tengeralattjárók és motorizált hadsereg szükségleteit tekintjük, — amelyeknek ha az offenzíva megindul, havi másfélmillió tonna és évi 13—15 millió tonna benzintre lesz szükségük. Románia, ha termelését békében folytathatja, bizonyos mértékben hasznára lehet a német petróleumellátásnak.

1939-ig Románia 900 ezer tonna petróleumterméket exportált Németországba. Ehhez a számhoz hozzá kell adni a Csehszlovákiába exportált 400 ezer tonnát, tehát összesen 1 millió 3 százezer tonnát, amely Románia petróleumexportjának 32 százalékát tette ki.

Ahhoz, hogy ez az arányszám fennmaradjon, vagy növekedjen, szükséges:

1. Hogy a román termelés teljes biztonságban fejlődjön.

volt az, amely a fia szavain csillogott és amely jogosan ébreszthette fel az ő aggodalmait. Ez egy csipetnyi volt abból a kétes értékű lángból, amely Európa ifjúságának gondoikozását mindenütt perzseini kezdte. Most ő fordult Montfleuryné asszony felé, szavakat keresve, hogy véget vessen ennek a céltalan ebéd utáni eszmecserének.

Montfleuryné zavartalanul kezdte el csicseregni:

— Az én szerény nézetem szerint az asszonyoknak kell megakadályozni az új háborút. Meg kell szervezni a nőket, hogy ne engedjék háborúba fiaikat. Akkor sohasem lesz többet háború.

Most mindenki mosolyogni kezdett. Montfleuryné arcába szökött a vér. Ugyan mit követtem el? Csacsiságot mondtam? Segélykérően nézett Tynnerre. De Tynner nem tudott mit szólni.

Valamennyien hallgattak. Egyedül Ljuba gunyolódott:

— Megyek, ez olyan jó ötlet, hogy meg fogom beszélni a mamával — felugrott és elment.

Josipovics engedelmet kért a fia viselkedése miatt. Montfleuryné asszony elkedvetlenedett és ő is csakhamar felállott s amikor Tynner visszakísérte szállodájába, kereken meg is mondtta: — Kár volt maguknak ilyen gyerkőccel szóba állani. Kényelmetlen helyzetbe hozott valamennyiünket.

— Igaza van, céhris. De számolnunk kell, hogy ezek a gyerkőcök egy szép napon majd a helyünkre ülnek.

Még azt kellett volna hozzátennie, hogy ezekkel a gyerkőccel azért kell számolni, mert van valami igazuk. Durva és nyegle modorukon keresztül a nyers igazság és a képmutatás nélküli cselekedet nyújtogatja ki óvatosan a maga gyöngye kis csápjait.

4.

Nézd, kedvesem, tisztességes asszony va-

2. Hogy Románia saját belső szükségletei ne növekedjenek.

3. Hogy Németország megfelelő számú szállított eszközt bocsásson rendelkezésére.

Néhány beszédes szám:

1935-ben a romániai petróleumtermelés 8 millió 394.000 tonna volt. Ugyanebben az évben az export — 6.276.064 tonna. A belső fogyasztás ebben az évben 1.479.685 tonna.

Mi volt a helyzet az 1939-ik évben?

A nyers petróleum termelés 6.250.000 tonna volt. Az export ugyanebben az évben 3 millió 800 ezer tonna volt. A belső fogyasztás 1 millió 750.000 tonna. Vagyis a termelés 2 millió tonnával csökkent (körülbelül 25 százalékkal). Az export így 2.400.000 tonnával kevesedett, viszont a belső fogyasztás 260 ezer tonnával emelkedett.

A legjobb esetet számítva is, ha feltesszük, hogy a szállítási feltételek megfelelőek, Románia intenzív háború esetén Németország petróleumszükségletét egész évi termelésével csak 21 napra tudja ellátni.

Kamaránként szervezik meg a kereskedői segélyegyletet

A nemzetgazdasági minisztériumban elvileg döntöttek afelől, hogy központosítva, vagy kamaránként állítsák-e fel az elagott és munkaképtelen kereskedők segélyintézetét. Az eredeti törvény központi intézetet tervezett. A minisztérium most elfogadta az érdekelteknek a kereskedelmi kamarák útján előterjesztett azon álláspontját, hogy a kamarák a maguk területén jobban ismerik a helyzetet és helyesebben és gyorsabban tudnak intézkedni, tehát a segélyalapot decentralizálni kell és kamaránként kell felállítani a segélyintézetet. Ennek az elvnek az alapján szövegezik most meg a végleges formában az intézet gyakorlati felállításának a szabályait. A törvényben már megalkotott bucurestii központi intézetet csupán mint igazgatási ellenőrzési hatóságot tartják fenn.

— A katonai szükségletre zárt gyaputfonalak ellenőrzése. A nemzetvédelmi minisztérium megkeresésére a pénzügyminiszter utasította a vámhivatalokat, hogy miután egyes meghatározott gyaputfonal minőségek 30%-a ezután is a hadsereg rendelkezésére tartandó, — ezek számozását lapunkban már közöltük — a vámközvetítő az ilyen számozású árukat az importőröknek csak is írásbeli nyilatkozat ellenében adják ki, amellyel kötelezik magukat a 30% rendelkezésre tartására. Minden más pamutfonal szabadon használható és forgalomba bocsátható. A nyilatkozatban az importőr cég nevét, székhelyét, az áru minőségét, a behozott össz mennyiséget, a zárt 30% mennyiségét, az országot, ahonnan az áru ered és a vámtól való átvétel napját kell megjelölni. A nyilatkozatokat az áru kiszolgáltatása után haladéktalanul a honvédelmi minisztériumhoz küldik a vámhivatalok.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

54

— A világon persze mindenütt vannak nyugtalanító tünetek, — fordult most Tynner Montfleuryné felé, aki szép, de szellemtelen arccal hallgatta a szenvedélyes vitát. — Az igazságosság elve viszonylagos és csak az érdekek összeegyeztethetőségéből születhetik meg. Az idő lassanként fölvilágosodásra készíti az embereket.

Montfleury asszony, dacára Tynner akadémikus hangmodorának, homályosan valami legyőzetés felét szimatolt a levegőben. Ezt megérezte Tynner is és végső, hatásos érv gyanánt helyesnek tartotta még megjegyezni:

— Önök, ifjak, forradalmi gondolkozást emlegetnek — a legforradalmibb gondolat azonban mégis csak a Népszövetség. Meg kell valósítani a népek biztonságát és kiküszöbölni minden vitás kérdést. Döntőbírárság formájában kell kiküszöbölni.

Ljuba vigyori módon széthúzta az arcát. Ez a lenézés végérvényesen lerántotta Tynner a pedagógiai magaslatról.

Josipovics nyugtalanul nézett a fiára.

— Hol tanultad mindezeket? Ezt a pökhendiséget, fölényt, ezeket a fasiszta szövegeket...

Ljuba megint nevetett. Mosolya azonban már inkább elnéző volt, mintha azt akarta volna kifejezésre juttatni: kell is ezeket tanulni! Úgy vonja ki ezt az ember a levegőből, mint az oxigént.

Különböztet szokványos szavak, alapjában véve sem az apa, sem a fiú nem vették túlságosan a szívükre. Josipovics semmit sem vetett meg úgy, mint az élet valóságával szemben elerőtlenedett frázisokat, de inkább vendégei miatt restelkedett. Később azonban, amikor visszagondolt, úgy találta, hogy a hév, a zabolátlan tűz

gyok... Sohasem csaltam meg az uramat. Nem is fogom. De az olyan nőket, amilyen te vagy, meg tudom érteni. És én fel is mentelek. Kérdezed, miért vagyok olyan nagylelkű? Vedd tudomásul, hogy rendszerint azok a nők törnek pálcát mások fölött, akik maguk is bűnösök. Másokat pécéznek ki, hogy eltereljék a figyelmet magukról és hogy saját lelkiismeretüket nyugton hagyják, szívesen bolygatnak meg más lelkiismereteket. Hidd el, én is sokat szenvedtem... És azt az én nagy otromba hűségemet sohasem tudtam eléggé leúszni, vagy letornászni. De most már ne beszéljünk többet erről...

Tíz napig tartó szakadatlan fecsegésébe került Betty asszonynak, amíg ezt a vallomást a kattarói öbölben, a hajó fedélzetén kicsikarhatta Ágotától. Először autóval utaztak el Zágrábba, onnan a híres vízesésekhez. Be, egészen a fenyő-rengeteg sűrűjébe. Vízesés, tó, vízesés, tó, mesteri építészettel, egyik a másikkal szürkül és tágul, terrasz-szerűen, fel, a lélegzetet szorongató magasságba, egy odacövekelt kis szállodáig, ahol be kell fűteni, oda kell ülni a kandalló mellé és tudomásul kell venni, hogy Tynner szemé el-elcsúszik Miletához, akinek kis, kemény mellei valósággal keresztül döfködnek a szveteren. Zágrárból visszautaztak Susákra. Itt azután felültek a hajóra. A hajó kikötött Arbe szigeténél. Egy kedélyes úriember, az Avala távirati ügynökség irodaigazgatója, csatlakozott hozzájuk és politikai befentességekkel szórakoztatta őket. Soha annyira nem volt ildomtalan a politika, mint ott, a parton, ahol halászok vontatták ki csónakjaikat és tíz dinárért rekedtre énekelték magukat. Volt valami rejtélyesen furcsa abban, hogy a hajó kiköt és tovább megy és az emberek ott maradnak énekekkel és festői rongyaikkal. Azután Corciula, egy darab fehér morzsa a tenger végtelen abroszán, bejáratánál néhány velencei kóroszlánnal. Ezek sem nyújtogatják előbbre, már jó néhány száz éve, makkos karmaikat, mozdulatlanul tű

A legkisebb munkabérek megállapítása a kereskedelmi és ipari üzemekben

A temesvári helytartóság területén Lungulescu Ilie, táblai főnök a bizottság elnöke. A minimális munkabér nem lehet kisebb, mint a kollektív szerződések munkabére

November 1-én jelent meg az a törvény, amely a kereskedelmi, ipari és szállítási vállalatok alkalmazottainak legalacsonyabb munkabérét vita esetén bizottsági megállapítás alá bocsátja. Minden kerületi munkafelügyelőség, tehát kormányzóságként egy-egy bizottság alakul. A bizottságoknak 3 főnök és 3 alkalmazott rendes tagja van, akik mellé helyettes tagot is nevez ki a munkügyi miniszter előterjesztésére egy királyi rendelet. A tagok közül 2—2 az ipari és 1—1 a kereskedelmi szakmából került ki. A bizottság elnöke az illetékes tábla főnöke, vagy bírja.

Most megjelent a törvényben jelzett királyi rendelet. 1940. január 1-től a temesvári munkavezérfelügyelőség bizottságának elnökévé Lungulescu Ilie, táblai főnök nevezetett ki. A bizottság főnök tagjai Besa mérnök, Stan Tudor és Bojinca Cornel dr. rendes tagok a főnökök részéről és mint ezek helyettesei Jonescu Tr. Negrea Victor ezredes és Henzi I. József. Az alkalmazottak részéről rendes tagok Gârboveanu Simion, Mihaila Petre és Popovici Dumitru, helyettesek Ciortus Dănila, Străngariu D. Sava és Nicoliciu Svetislav.

Mint már a törvény megjelenésekor közöltük, a bizottságot az elnök hívja össze ülésre, akár az alkalmazottak céheinek uniója kéri, akár a főnöki szakmai szervezetek, vagy pedig a munkaminiszter. A szakmai egyesületek kérelmeiket a munka vezérfelügyelőség útján terjesztik elő, ahonnan

a beiktatástól számított 3 nap alatt át kell tenni az ügyet a bizottság elnökéhez, aki legfeljebb heted napra kitűzi a tárgyalást. A bizottság határozatképes, ha legalább 5 tag van jelen és szótöbbséggel döntenek. Szavazat egyenlőség esetén az elnök dönt. A határozatok a munkaminiszter jóváhagyása után a hivatalos lapban közlés napjától lépnek hatályba.

A legalacsonyabb munkabér megállapításánál a bizottság az ugyanazon szakmában hasonló méretű és a munkafeltételű vállalatoknál kollektív szerződések alapján létező munkabéreket veszi alapul, vagy az esetleges egyezményes, illetve arbitrazs alapján megállapítottakat. Ha nincs ilyen összehasonlítható alap, akkor a helyi, illetve környékbeli bérek közepes átlagát. Nem lehet a minimális béreket semmi esetben sem magasabbra szabni a kol-

lektív szerződésekben az illető munkaág részére megállapított béreknél. Általánosságban a kiindulási alap az emberi megélés lehetősége és a vállalat anyagi és gazdasági körülményei és a helyi viszonyok.

A legalacsonyabb bérek meghatározása történhet akár egy vállalatra, akár vállalatok bizonyos kategóriáira, akár pedig községenként, megyénként, vagy az egész kormányzóság területére.

A megállapítás a hivatalos lapban közzétételétől leg-
alább 6 hónapig érvényben marad.

Ha létezik ilyen legkisebb munkabér meghatározás, akkor a vállalatok ezt kötelesek meghatározott hirdetési helyükön kifüggeszteni. Ezen kívül különkönyvet kell vezetniük összes alkalmazottaik nevének, munkakörének és fizetésének a feltünésére és ezt a munkafelügyelő kívánságára mindenkor fel kell mutatniuk.

lektív szerződésekben az illető munkaág részére megállapított béreknél. Általánosságban a kiindulási alap az emberi megélés lehetősége és a vállalat anyagi és gazdasági körülményei és a helyi viszonyok.

A legalacsonyabb bérek meghatározása történhet akár egy vállalatra, akár vállalatok bizonyos kategóriáira, akár pedig községenként, megyénként, vagy az egész kormányzóság területére.

A megállapítás a hivatalos lapban közzétételétől leg-
alább 6 hónapig érvényben marad.

Ha létezik ilyen legkisebb munkabér meghatározás, akkor a vállalatok ezt kötelesek meghatározott hirdetési helyükön kifüggeszteni. Ezen kívül különkönyvet kell vezetniük összes alkalmazottaik nevének, munkakörének és fizetésének a feltünésére és ezt a munkafelügyelő kívánságára mindenkor fel kell mutatniuk.

A vendéglősök és kávéosok is kötelesek az árváltozásokat pontosan bejelenteni

A vendéglősök és kávéosok ipartársulatának bucurestii központi képviselete kérényt nyújtott be a nemzetgazdasági minisztérium mellett működő árelenőrző bizottsághoz és annak az elvi kimondását kérte, hogy a vendéglősöket és kávéosokat ne kötelezzék az árváltozásokról szóló bejelentések betérjesztésére. Az árelenőrző törvény ugyanis előírja, hogy a kereskedők ezeket az árváltozásokat tizenöt naponként benyújtandó jegyzékben kötelesek a városi gazdasági hivatalnál bejelenteni. Ezen kérelemmel szemben azonban a központi árelenőrző bizottság január 13-iki ülésében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vendéglősök és kávéosok is kötelesek minden hónap 15. és 20. napja közötti időben a hónap első feléről és a következő 1. és 5. napja kö-

zött az előző hónap második feléről az eszközölt árváltozásokat bejelenteni.

Erre való tekintettel a Kereskedelmi Terület Szövetsége figyelmezteti a helytartóság területén működő tagesületeket, amelyeknek vendéglős és kávéos tagjaik vannak, hogy a szakértársulatoknál szerezzék be a szükséges részletes felvilágosítást, az árváltozási kimutatásokat pedig az említett időközökben pontosan nyújtsák be, mivel ellenkező esetben büntetésnek teszik ki magukat. Az első ilyen árváltozási bejelentés tehát e hónap 20. napjáig feltétlenül eszközzendő. A szükséges felvilágosítások és az előírt nyomtatványok Temesvárott a vendéglősök és kávéosok ipartársulatánál kaphatók, ahol Bojinca Cornel ipartársulati ügyész az érdekelteknek készséggel áll rendelkezésre.

(=) Csendes a bányai gabonapiac. Kereslet csak tökmag, tengeri, lóheremag és lucernamag iránt mutatkozik és üzletkötés is inkább ezen cikkekben történik. A piaci árak a következők: Búza 460, tengeri 390, korpa 330, újbaz 500, ruhamag 680, tökmag 1.400, tavaszi árpa 500 lei százkilonként. A lóheremag 40 és a lucernamag 60 lei kilonként.

fogható. Olyan, mint a peremutató, meg lehet bízni benne, de rá is lehet únni szigorú egyformaságára. És itt maradt Josipovics, fehér tengerész ruhájában, mintha egy komondort tejbe mártottak volna, távcső a kezében, kémlel valahova, talán azt nézi, hogy Zára mint húzódik meg ott, azzal a szelidséggel, mint aki nem is akarja észrevétni magát s talán szégyenkezik is, hogy a békeszerződések után olasz maradt és nem jogosult? De a zene jelentkezik, finom záporos bőséggel, ömlik és hullámoz a fedélzeten. A zsebkendők lengenek, a kis zászlók lobognak. A gramofon a Valenciát pergeti, Mileta az összes fiúkkal végigfogdosztatja magát tánc közben. Ljuba pedig a hajó orrában egy angol gyarmatárú kereskedő Tizián-hajú feleségével ölelkezik.

Leon Tynner megfogta Montfleuryné kezét. Igen, ez nem egy udvarló, már egy férj keze. Tynner mondatai kerekék és világosak, de amiket mond neki, amit közöl vele, oly szabályos egyformasággal történik, mintha egy cérnaspulniról gombolyítanak le óvatosan. A szemé, amellyel megragadja őt, már nem lel fel benne friss izgalmakat, — úgy fordul vissza, mint egy üresen maradt háló a víz színére. De, ha oda talál nézni, ahol a fiatal nők... Le kell bunkóznia minden férfit... Montfleuryné asszony ebben a finom, párás hangulatban, ebben a rózsaszínű maszatosságban, tangó hevületben és a kazánház élményítő szuszogásában, az életnek ebben az új, bonyolult és a fiataliságot andalító elemében bevallani kényszerült, hogy valami baj van. Tynnerrel, vagy vele? Baj van, áramzavar. Talán megöregedett?

A vénülés az, hogy minden, ami egyszer olyan természetes és olyan könnyű volt, most hirtelen olyan nehéz. Hogyan jött rá Montfleuryné olyannyira váratlanul, éppen most, egy új viszony kellős közepén, hogy a fiataliság elpártol oldala mellől? Pár nappal ezelőtt még legyőzhetetlennek érezte magát. De egy asz-

szonynak, aki túl van a negyvenen, egy hét is elég, hogy megöregedjék. Néha elég egy éjszaka is. Egy negyedóra. A legtöbb nő észrevétlenül hanyatlik. Testrészei külön-külön öregednek meg. Előbb a nyaka, a mellei, legkésőbb a láb-szára. Jó, jó, hiszen eddig is meghallhatta volna a gong kegyetlen ütését, amikor reggel, a tükör előtt, fekete hajából még feketébb dühhel rántja ki az ősz szálakat, de mert nem volt senki sem jelen a szobában, mindezt meg nem történtnek tekintette. Az állhatatosság és az akarat visszatartották a tények bevallásától. Már sokkal nyugtalanítóbb az eset akkor, ha a nő más, fiatal teremtesek arcáról olvassa le évei nyomorúságának a jeleit. Nem lehet vitatkozni velük, tagadni előttük, nem lehet fölnyalabolni valamennyit a derekánál és beledobni a tengerbe. Alapjában véve nem történt semmi rendkívüli. Tynner talán más, ő még sokáig fog legénykedni? Ha visszagondol kalandjaira, ma már potrohos bácsiú mindazok, akiknek mohó ujjai felfedező útra indultak az ő rejtett csattjai, csipkái, hát- és mellszalagjai forró szövevényében. Emlékek... Nem érnek egy fabatkát sem. Hát persze, lehetnek még sikerei... „Jól tartja magát“. És mégis, minden átmenet nélkül gyűlölni kezdte azt az átkozottan forró napot az Adriai-tenger fölött, amely lángol és nem rejt el semmit. A hajó halad, pontos menetrendje van, a kapitány fönn van az őrhelyén, a kormányos a kerekéknél. A rakodóparton ott állnak a meztelen lábú legények, láncokkal és talyigákkal.

A hajó úgy veti ki őt is, mint a cementeszsákokat.

Legeslegutoljára a lelke öregszik meg az asszonynak.

(Folytatjuk)

Mészárosok repülőilletékei a vágás alapján. A nemzeti repülő alap felhívást bocsátott ki az összes mészárosokhoz és hentesekhez, akik a vágóhidakon állatokat vágatnak és így a nagyvágók meghatározása alá esnek, akár saját maguk mérik ki a húst, akár másoknak adják tovább és ennél fogva az 1939 június 6-án megjelent törvény és a július 28-án megjelent körrendelet értelmében átalány repülőilletéket kötelesek fizetni minden darab levágott jászág után, hogy amennyiben eddig elmulasztották befizetni a Nemzeti Bank T. 118 számú számlájára az előírt összegeket, ezt a mulasztást 1938 április 1-től kezdve pótolják legkésőbb 1940 március 31-ig. Ettől a naptól kezdve a repülő alap megindítja az ellenőrzést a multa névze és büntető jegyzőkönyvet vesznek fel minden esetben, ahol a vágási kimutatást és a banknál történt befizetést nem igazolják.

(=) Viszontelárusítóknak eladó nagykereskedők jegyzéke. A temesvári kereskedelmi és iparkamarához megérkezett azon nagykereskedőknek a kimutatása, akik jogosultak a nemzetgazdasági minisztérium részéről nyert felhatalmazás alapján a viszontelárusítóknak árukat eladni. Akik ebben a jegyzékben nem szerepelnek, azok viszonteladónak nem adhatnak el árukat. Minden egyes esetben közszükségleti cikkeknek nyilvánított árukról van szó. A nemzetgazdasági minisztérium január 12-én kelt leiratában értesítette erről a temesvári kamarát. Az érdekelt nagykereskedők a kamaránál megtekinthetik a kimutatást.

Sportheiress mindentfelől

A magyar ökölvívó bajnokság eredményei. A magyar ökölvívó csapatbajnoki küzdelmek során a BVSC 9:7 arányban győzött a BSZKRT ellen, míg az FTC versenyzői 10:6 arányú győzelmet arattak a BTK együttese ellen.

Sí-verseny Kárpátalján. Kárpátalján vasárnap rendezték meg az első sí-versenyt. A 4x10 kilométeres váltó-versenyt a MAC csapata nyerte 2 óra 3.04 mp. idővel. 2. Postás 3:20.13 óra, míg 3. BBTE 3:22.12 óra.

A Bologna az őszi bajnok Olaszországban. Az olasz bajnokság őszi fordulójára vasárnap befejeződött és azt a Bologna nyerte meg 20 ponttal a Genova és az Ambrosiana előtt, amelyeknek 19—19 pontjuk van. Az utolsó forduló eredményei: Bologna—Ambrosiana 0:0, Genova—Torino 1:0, Venezia—Nápoli 2:0, Novarra—Róma 1:0, Juventus—Luguria 4:0, Milánó—Modena 4:0, Lazio—Triestina 2:0, Fiorentina—Barri 1:1.

Cseh-Morva védnöksék—Németország 5:1, (2:1 1:0, 2:0). A két ország válogatott jégkorongcsapata Prágában ütközött meg 7000 néző előtt. A mérkőzést nagy fölényben játszva a csehek nyerték meg 5:1 arányban.

Erősít a brádi Mica. A brádi Mica vezetősége a tél folyamán több temesvári játékosal folytatott tárgyalásokat, akiket már a tavaszi bajnoki mérkőzéseken szerepeltetni fognak. Ugyancsak előrehaladott tárgyalásokat folytatnak a NAC Pop nevű játékosával.

A Ferencváros újabb győzelme Jugoszláviában. A Ferencváros jugoszláviai portyája során legutóbb Verbászon ütközött meg a Dulcsiz együttesével, a melyet 4:0 arányban legyőzött. A Fradi góljait Sárosi dr. (2), valamint Kiszely (2) szerezték.

Toma Aurel győzelme Amerikában. Toma Aurel, a kiváló román ökölvívó legutóbb Newyorkban ütközött meg Corchado Viktorral, akit pontozással legyőzött.

Budapest jégkorongcsapata győzelmet aratott Kassa válogatottja felett. Budapest válogatott jégkorongcsapata vasárnap Kassán szerepelt, ahol a város csapatát 11:3 (5:0, 4:1, 2:2) arányban legyőzte. A gólokat Miklós (5), Margó dr. (2), Ott (2), Háray és Szamossi szerezték, míg a vesztesek részéről Forgács és Kiss voltak eredményesek.

Az Amatori Rugby 71:0 arányban győzött a G. U. F. Nápoli ellen! Az olasz rugby bajnokság során az Amatori Rugby együttese 71:0 arányú súlyos vereséget mért a GUF Nápoli csapatára, amely nemrégiben legyőzte a Stadiul Roman portyázó csapatát.

Svájc—Olaszország 3:1 (0:0, 2:0, 1:1). A két ország válogatott jégkorongcsapata Zürichben mérte össze erejét. A küzdelemből Svájc válogatottja került ki győztesként. Az olasz csapat nagyon jól játszott, de nem tudta megakadályozni a svájci csapat győzelmét.

Harcéren elesett sportemberek. Az angol-francia-német és a finn-orosz háború igen sok áldozatot követel. A beérkezett hírek szerint a harcerekre besorozott sportolók egytől-egytől az első vonalakban harcolnak. Ennek tulajdonítható, hogy az elesett sportemberek száma egyre növekszik. Újabb jelentés beszámol arról, hogy Berizzi Henrik, a mezei távgyaloglás világajnoka az egyik járőrharc során halálos lövést kapott. A kis francia csapatot a német járőrök körülfozták és annak tagjait vagy lelőtték, vagy fogságba ejtették. Lars Roos, a svéd tornászszövetség kiváló oktatója 32 éves korában, mint önkéntes a karéliai fronton hősi halált halt. Ugyancsak halálosan megsebesült Alhans is, Svédország evezős bajnoka.

A Gloria CFR vereséget szenvedett a Rapid HC-től. A fővárosi vasutasklub jégkorongcsapata Galatiban vendégszerepelt, ahol 16:2 arányú győzelmet aratott a Gloria CFR együttese felett.

Rádió

SZERDA, JANUÁR 17.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Farcasanu Ionel és zenekara hangversenyez. 13: Időjelzés, sport és vegyes hírek. 13.10: A Farcasanu zenekar folytatja hangversenyét. 13.30: Suchici Doina akkordeon számokat ad elő. 14: Rádió ujság. 14.20: Hanglemezek. 15: Előadások, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Francia és olasz balettszámok hanglemezeiről. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Fánica Luca és zenekara hangversenyez. 20.45: Rádió ujság. 21: A rádió szalónzenekara hangversenyez. 22.10: Rádió ujság. 22.30: Kamara zeneszámok. 22.55: Hanglemezek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Gyermekdelelőtt. 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Szalónzene. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 18.45: „Mátyás király, az igazságos.” Eszperantó nyelvű előadás. 19.15: Nápolyi dalok hanglemezeiről. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: A Rádió Szalónzenekara. 21: Külügyi negyedóra. 21.40: Előadás. 22.40: Hírek. 23.10: Katonazene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Hanglemezek.

Budapest II. 18.45: Cigányzene. 19.15: Olasz nyelvoktatás. 20: Zongora hangverseny. 20.30: Sakk-előadás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 18.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport és vegyes hírek. 13.10: A rádió szalónzenekarának hangversenye. 14.00: Rádió ujság. 14.20: A rádió szalónzenekara folytatja hangversenyét. 15: Előadások, művészeti és kulturális hírek. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Énekkarok hanglemezeiről. 20.25: Hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21.15: A filharmonika szimfonikus zenekar hangversenye. 21.50: Rádió ujság, sporthírek. 22.50: Könnyű zene hanglemezeiről. 23.45: Francia, német és olasz nyelvű hírek.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: A Melles Béla-zenekar műsora. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin hallgatóknak. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata. 18.45: A Rádió Szalónzenekara. 19.45: Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Szórakoztató hanglemezek. 21.10: A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora. 22.10: Hírek. 23.15: Hírek, időjárásjelentés. 23.35: Zongora hangverseny. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.15: Cigányzene.

Budapest II. 17.15: Filmdalok hanglemezeiről. 18.15: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről. 19.15: Angol nyelvoktatás. 19.55: Dalár hangverseny. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Ének hangverseny. 21.55: Pátria hanglemezek. 22.55: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közzölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Drobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Atkamazus

Méhész, temesvári, szakképzett, társnak méhészethez kerestetik. Tőke nem kell. Címét adja le a lapnál „Méhész” jelige alatt. 568

Idősebb gépész, aki a Diesel motor kezelésében jártas, jéggyárban segédgépésznek kerestetik. Fratii Neumann Lugoj, Str. Ioan Vidu 17. 562

Rendes mindenféle leány azonnal állást talál. II., Piata Coronini 14. II. em. ajtó 5. Jelentkezni délelőtt 10—12-ig. 567

Irodai segédmunkálatok végzésére keresünk jó családból való fiatal leányt. Galambos S.A. Timisoara. 560

Ügyes varróleányok felvétetnek. Salon de Mode Elena Tóth, I., Str. Eugen de Savoya 20. 559

Eakas

Bérbeadó a Färber házban I., Bulev. Regele Ferdinand 4 sz. alatt 2 szobás II. emeleti uccai helyiség. Felvilágosítást nyújt Kun Ferenc dr. ügyvéd irodája ugyanott. Telefon: 25—31. 546

Adas-velet

Remington írógép eladó. II., Strada Abrud 5. Radocsay. 660

Alig használt Junginger takaréktűzhely olcsón eladó. Megtekinthető Forgács vaskereskedésben. IV., Str. Janucu Vacarescu 36. 549

Nagy gyümölcsös kert 130 nemes fával Belváros közelében házhellyel eladó. Bővebbet II., Str. Gloriei 2. a háziúrnál. 563

Használt varrógépeket (családi és ipari), veszek legmagasabb árban. Wallachy, Józsefváros, Str. Bratianu 19 szám. 569

35 év óta
SIEBOLD-
BUTOR a legjobb
tőkebefektetés.
Üzem: Temesvár II., Str. Telegrafului 22. — Állandó kiállítás: I., Piata Unirii 14 szám.